



پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۰ بهمن ۱۳۹۹

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
فارسی	محسن اصغری، احسان برزگر، ابراهیم رضایی مقدم، هامون سیطی، محسن فدایی، ساسان فضل، کاظم کاظمی، سعید گنج بخش زمانی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، حسن وسکری
عربی زبان قرآن	نوید امساک، محمد جهان بین، محمد مهدی طاهری، مرتضی کاظم شیروزی، سید محمد علی مرتضوی، سید هادی هاشمی
دین و زندگی	محمد آفاضل، محبوبه ابتسام، امین اسدیان پور، محسن بیاتی، محمد رضایی بقا، محمد علی عبادتی، محمدرضا فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژاد نجف، سید احسان هندی
زبان انگلیسی	ناصر ابوالحسنی، شهاب اناری، میرحسین زاهدی، حمید مهدیان راد

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، کورش داودی، حمیدرضا سجودی، نسترن صمدی، علیرضا عبدی
اقتصاد	نسرین جعفری، فاطمه حیاتی، علیرضا رضایی، سارا شریفی، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان
علوم و فنون ادبی	محسن اصغری، سید علیرضا احمدی، سعید جعفری، نسرین حق پرست، فرهاد علی نژاد، سمیه قان بیللی، عارفه سادات طباطبایی نژاد، حمید محدثی، اعظم نوری نیا
عربی زبان قرآن	نوید امساک، ولی برجی، عمار تاج بخش، محمد جهان بین، حسین رضایی، سید محمد علی مرتضوی
تاریخ	میلاد باغ شیخی، علی محمد کریمی، ملیحه گرجی، میلاد هوشیار
جغرافیا	محمد علی خطیبی با یکی، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی
جامعه شناسی	آزیتا بیدقی، مبینا سادات تاجیک، پارسا حبیبی، سمیرا خلیلی، محمد ابراهیم سلیمانی
جامعه شناسی - سؤال های آشنا	منتخب از سؤال های کتاب آبی پیمان های جامعه شناسی جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)
منطق و فلسفه	نیما جواهری
روان شناسی	پرینا ایزدی، مبینا سادات تاجیک، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد، نصیبه کلانتری، محمد ابراهیم مازنی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری، مریم شمیرانی، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	نوید امساک	نوید امساک	درویش علی ابراهیمی، سید محمد علی مرتضوی، اسماعیل علی پور
دین و زندگی	امین اسدیان پور، سید احسان هندی	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی، محمد ابراهیم مازنی
معارف اقلیت	دبورا حاتاتیان	دبورا حاتاتیان	---
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	سعید آقچهلو، رحمت اله استیری، محدثه مرآتی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
اقتصاد	سارا شریفی	فاطمه فهیمیان	مریم بوستان
علوم و فنون ادبی	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	مرتضی منشاری، سید علیرضا احمدی، نازنین زهرا افشار
عربی زبان قرآن	سید محمد علی مرتضوی	سید محمد علی مرتضوی	درویش علی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	پرینا ایزدی، زهرا دامیار
جغرافیا	محمد علی خطیبی با یکی	محمد علی خطیبی با یکی	مریم بوستان، زهرا دامیار
جامعه شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمد ابراهیم مازنی
منطق و فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	مجید پیرحسینلو، فرهاد علی نژاد
روان شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد ابراهیم مازنی، فرهاد علی نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمد علی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف چین و صفحه آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی



فارسی ۱

۱- گزینه ۳

(مفسر فدایی - شیراز)

حسیض: جای پست در زمین یا پایین کوه، فرود/ فلق: سپیده صبح، فجر / کاید: حیلہ گر، مکار/ سنان: سر نیزه، تیزی هر چیز

(فارسی، لغت، واژه نامه)

۲- گزینه ۴

(مفسر اصغری)

معنی درست واژه ها:

ضامن: به عهده گیرنده گرامت، کفیل، ضمانت کننده/ ستوه: درمانده و ملول، خسته و آزار/ درع: جامه جنگی که از حلقه های آهنی سازند، زره/ اسوه: پیشوا، سرمشق، نمونه پیروی/ مکاری: کسی که اسب و شتر و الاغ کرایه می دهد یا کرایه می کند.

(فارسی، لغت، واژه نامه)

۳- گزینه ۳

(امسان بزرگر - رامسر)

بیت (الف) مصراع اول «خار» غلط است و صحیح آن «خوار» است.

بیت (ج) واژه «فراغ» غلط است و صورت صحیح آن «فراق: دوری» است.

بیت (د): «فرمان گذار» به معنای «فرمانده» صحیح است.

بیت (ب): «غالب» به معنای «غلبه کننده و چیره» صحیح است.

(فارسی، املا، ترکیبی)

۴- گزینه ۳

(کاتظم کاتظمی)

غلط های املائی و شکل درست آن ها:

گزینه «۱»: صخره ← سخره

گزینه «۲»: امارت ← عمارت / مأمور ← معمور

گزینه «۴»: معلوف ← مألوف

(فارسی، املا، ترکیبی)

۵- گزینه ۲

(الهام مومری)

«الهی نامه» منظوم «من زنده ام» منثور/ «قابوس نامه» منثور/ «لطایف الطوائف» منثور

(فارسی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۶- گزینه ۲

(هامون سبطی)

«به گردن گرفتن» کنایه از «پذیرفتن مسئولیت است» و «خون کسی را در دست و پا ریختن» کنایه است از «کشتن او». بیت گزینه «۲»، تلمیح ندارد.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «گرد ملال» اضافه تشبیهی است. «طعمه خاک» اضافه استعاری است، زیرا خاک به شکارگری مانند شده و طعمه داشتن و صید کردن که از ویژگی های هر شکارگری است به آن نسبت داده شده است. («صیاد خاک» صورت تشبیهی این ترکیب است.)

گزینه «۳»: این که حاصل یک مزرعه مایه تهیدستی باشد، امری متناقض است. جمع شدن کل محصول یک مزرعه در مکانی به کوچکی چشم یک مورچه، اغراق در کم بودن محصول است.

گزینه «۴»: نسیم صبح، انسان فرض شده است، تشخیص دارد. آشیان (لانه پرندهگان) به کاسه گدایی مانند شده است، تشبیه دارد.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۷- گزینه ۳

(کاتظم کاتظمی)

«خون جگر قسمت کسی شدن» کنایه از «رنج کشیدن»/ تشبیه: مهر رخ (اضافه تشبیهی)، یاقوت صفت (مانند یاقوت)/ «ماه دل افروز» استعاره از «معشوق»/ جناس: «ماه و ما»

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «ای مرغ» تشخیص و استعاره- «پری» استعاره از «معشوق»/ «صنم» استعاره از «زیبارو»/ جناس: «پری» (پرواز کنی) و «پری» فرشته

گزینه «۲»: «چشم داشتن» کنایه از «انتظار داشتن»/ «عقل پایمال عشق شود» استعاره

گزینه «۴»: «دل برداشتن از کسی» کنایه از بی علاقه شدن/ تشبیه: لعل لب/ «بت» استعاره از «معشوق»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۸- گزینه ۱

(مفسر فدایی - شیراز)

«آتش زبان بودن» کنایه از «تند و تیز سخن گفتن»/ «چمن» مجاز از باغ/ «هزار» ایهام تناسب دارد: معنای نزدیک عدد «هزار»، معنای دور «هزار دستان» که کاربرد ندارد ولی با «بلبل» تناسب دارد. شاعر فرموده یکی از هزار بلبل همانند صائب تبریزی نمی باشد. در نتیجه این بیت «تشبیه» مرجح دارد، زیرا شاعر «مشبه» را از «مشبه به» برتر می داند.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۹- گزینه ۲

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

حذف وجود ندارد.

تشریح گزینه های دیگر

موارد حذف فعل به قرینه معنوی

گزینه «۱»: به دوستی [سوگندت می دهم]

گزینه «۳»: ... ولی چه سود [دارد] ...

گزینه «۴»: شکر خدا [می گویم] ...

(فارسی، دستور، صفحه ۱۹)

۱۰- گزینه ۱

(ساسان فضلی)

«ناپدید» و «چه» مسندند.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۲»: «فراز» مسند است. (دقت کنید، ره بیرون شد (= شدن))

گزینه «۳»: «روا» مسند است.

گزینه «۴»: «معزول» مسند است. «نیست» در مصراع دوم، به معنای «وجود ندارد» فعل غیر اسنادی است.

(فارسی، دستور، صفحه ۱۵)

۱۱- گزینه ۱

(هامون سبطی)

توجه به معنای بیت، در بررسی دستوری بیت بسیار مهم است.

پاس خاطر بیچارگان بر تو (به عهده تو) است و شکر بر ما [است] و جزا بر خدای جهان آفرین [است]: بیت از سه جمله ساده و هم پایه تشکیل شده است، که فعل جمله های دوم و سوم به قرینه جمله نخست، حذف شده است.

(فارسی، دستور، ترکیبی)

۱۲- گزینه ۳

(مرتضی منشاری - اردبیل)

به مجموعه چیزهایی که با گفتن یک چیز به ذهن می رسند و به صورت یک مجموعه یا شبکه با هم می آیند «شبکه معنایی» می گویند. مثال:

بهار ← شبکه معنایی: درخت، گل، شکوفه، جوانه، شکفتن و ...

در گزینه «۳» همه واژه ها با هم دیگر شبکه معنایی دارند.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «زره»، «گبر» و «درع» هم معنی هستند.

گزینه «۲»: «دریا» و «بحر» هم معنی هستند.

گزینه «۴»: «بهرام» و «مریخ» هم معنی هستند.

(فارسی، دستور، صفحه ۱۰)

۱۳- گزینۀ «۲»

(هامون سبطی)
منظور شاعر از انقلاب آسمان، عاشورا است که در آن قدسیان و ملکوتیان به یاد امام حسین (ع) داغدارند و ملتبه و منظور از انقلاب زمین، مبارزهٔ مردم جنوب لبنان (نبطیه)
(فارسی، مفهومی، صفحه‌های ۱۳۵ تا ۱۳۷)

۱۴- گزینۀ «۳»

(سعید گنج‌بفش زمانی)
«خشت زدن» کنایه از باوه‌گویی و پرحرفی و بیهوده‌گفتن است. (بیت ب)
«لنگ بودن کمیت» کنایه از ناتوانی و عدم مهارت و یا قدرت و تسلط بر کاری نداشتن است. (بیت ج)
«سپر انداختن» کنایه از عاجز شدن و بیچاره شدن و مغلوب گشتن (بیت د)
«باب دندان بودن» کنایه از مناسب حال: شایسته؛ مطلوب بودن است (بیت الف)
(فارسی، مفهومی، صفحه‌های ۱۲۲ تا ۱۲۷)

۱۵- گزینۀ «۴»

(مسن فردایی - شیراز)
مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینۀ «۴» این است که هر کس به خدا توکل کند از هر گزند و خطری در امان می‌ماند.
تشریح گزینۀ‌های دیگر
گزینۀ «۱»: پیش از این پروانه به دور شمع، می‌چرخید اما اکنون این شمع است که به گرد پروانه می‌گردد. (جای عاشق و معشوق عوض شده است).
گزینۀ «۲»: به دلیل تدابیر عقل، در معرض خطر قرار گرفته‌ام، خوش به حال آن رهروی که بدون راهنما، وادی طلب را طی می‌کند.
گزینۀ «۳»: توکل بدون کار و تلاش، جوانمردی نیست. بر حذر باش از این‌که کار خود را به دوش دیگران بیفکنی.
(فارسی، مفهومی، صفحه ۱۱۱)

۱۶- گزینۀ «۲»

(کاظم کاظمی)
مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط: توصیه به تغییر در نوع نگرش و مثبت‌نگری است.
مفهوم بیت گزینۀ «۲»: غافل بودن مردم از عیب‌های دنیا
(فارسی، مفهومی، صفحه ۱۴۲)

۱۷- گزینۀ «۲»

(کاظم کاظمی)
مفهوم مشترک ابیات مرتبط: بر حذر داشتن مخاطب از فریب انسان‌های خوش‌ظاهر و بدسیرت
مفهوم بیت گزینۀ «۲»: بر حذر داشتن مخاطب از فریب‌کاری شیطان
(فارسی، مفهومی، صفحه ۱۸)

۱۸- گزینۀ «۲»

(ابراهیم رضایی مقرر - لاهیجان)
مفهوم بیت گزینۀ‌های «۱»، «۳» و «۴»، «وحدت وجود» است.
مفهوم بیت گزینۀ «۲»: «بیان زیبایی معشوق» یا «جذابیت معشوق» است.

تشریح گزینۀ‌های دیگر

گزینۀ «۱»: با زیاد شدن روزنه‌ها، خورشید، تکثیر نمی‌شود، همان یک خورشید است. ای انسان بدخواه، کعبه و بت‌خانه چیست، چه می‌گویی؟ (هر دو یکی هستند)
گزینۀ «۳»: در عالم وحدت (عالم مظهر و تجلی خداوند است) هیچ جایی از معشوق حقیقی خالی نیست، هر ذره بیانگر آفتاب است و جلوه‌گاه معشوق حقیقی است.
گزینۀ «۴»: از درخشش هر ذره بر من روشن شد که فروغ هستی خدا در تمام ذرات جهان متجلی است.
(فارسی، مفهومی، مشابه صفحه ۱۴۵)

۱۹- گزینۀ «۴»

(حسن وسکری - ساری)
مفهوم بیت نخست این است که اگر روزگار با کسی دشمن باشد او را به سوی مرگ می‌کشاند.
مفهوم بیت دوم: انسان که از وطن خود به دور افتاده باشد، همهٔ جهان می‌تواند خانهٔ او باشد.

تشریح گزینۀ‌های دیگر

گزینۀ «۱»: مفهوم مشترک هر دو بیت: برای رسیدن به خواسته‌ها و آمال باید تلاش کرد و ریاضت کشید.
گزینۀ «۲»: مفهوم مشترک هر دو بیت: معشوق همه‌جا حاضر و ناظر است.
گزینۀ «۳»: مفهوم مشترک هر دو بیت: در نكوهش انسان‌هایی که از عشق بی‌بهره هستند.
(فارسی، مفهومی، ترکیبی)

۲۰- گزینۀ «۴»

(اهسان برزگر - رامسر)
مفهوم آیه بیانگر مثل «از کوزه برون همان تراود که در اوست»، در حالی که مفهوم بیت به «پاسخ دادن در برابر بدی و بی تفاوت نبودن» اشاره دارد.

تشریح گزینۀ‌های دیگر

گزینۀ «۱»: ارزش هر جای و جایگاهی به کسی است که در آن قرار گرفته است.
گزینۀ «۲»: به حساب خود در این دنیا باید رسیدگی کرد تا به روز قیامت واگذار نگردد.
گزینۀ «۳»: روزگار روزهای بد و خوب را همراه خود دارد و بیت به ناپایداری شکوه مادی و دنیوی اشاره می‌کند.
(فارسی، مفهومی، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن ۱

۲۱- گزینۀ «۱»

(نوبد امساکنی)
«اصبر»: صبر کن (رد گزینۀ ۲) / «وعد الله»: وعدهٔ خداوند (رد گزینۀ ۳) / «استغفر»: آمرزش بخواه (رد گزینۀ ۳) / «ذنب»: گناه (رد گزینۀ ۴)
(ترجمه)

۲۲- گزینۀ «۲»

(مرتضی کاظم شیروری)
«يَجِبُ عَلَى النَّاسِ عَدَمُ الْإِسْتِفَادَةِ»: استفاده نکردن بر مردم لازم است (مردم نباید استفاده کنند) / «مَكْتِفٍ الْهَوَاءِ»: کولر، تهویه هوا / «فِي الْفَصْلِ الرَّابِعِ»: در فصل چهارم، در چهارمین فصل (رد گزینۀ ۳) / «الْعَامِ»: سال / «أَيُّ الشَّيْءِ»: یعنی زمستان / «لَأْتَهُ يَنْتَقِلُ»: زیرا منتقل می‌شود (رد گزینۀ‌های ۱ و ۴) / «الْهَوَاءِ السَّيِّئِ»: هوای بد (رد گزینۀ ۴) / «الْبَرْدِ»: سرما (رد گزینۀ‌های ۳ و ۴) / «الْعَرْفِ»: اتاق‌ها (رد گزینۀ ۴)، جمع «الغرفة».
(ترجمه)

۲۳- گزینۀ «۳»

(مهمهری طاهری)
«تنوع: تنوع، متنوع بودن» مصدر است نه فعل (رد گزینۀ ۴) / «مناطق...الكثيرة»: مناطق زیاد؛ زیاد صفت مناطق است (رد سایر گزینۀ‌ها) / «يَجْذِبُ»: جذب شوند (رد گزینۀ‌های ۱ و ۲).
(ترجمه)

۲۴- گزینۀ «۴»

(سیرهاری هاشمی)
«إِذَا»: اگر، هر گاه / «قِيلَ»: گفته شد؛ فعل مجهول؛ چون فعل شرط است، به صورت مضارع مجهول نیز ترجمه می‌شود: گفته شود (رد گزینۀ‌های ۱ و ۳) / «كَلَامٌ»: سخنی (رد گزینۀ ۲) / «يُفَرِّقُ الْمَسْلِمِينَ»: مسلمانان را پراکنده نماید (رد گزینۀ ۲) / «فَاعْلَمُوا»: بدانید (رد گزینۀ ۲) / «أَنْ قَائِلَهُ»: که گوینده‌اش (رد گزینۀ‌های ۱ و ۳) / «يُحَاوِلُ»: تلاش می‌کند (رد سایر گزینۀ‌ها) / «قُلُوبٌ»: دل‌ها، قلب‌ها (رد گزینۀ ۳)
(ترجمه)

۲۵- گزینۀ «۴»

(مهمهری طاهری)
«ما يصعب تصديقه»: آنچه باورش دشوار است (رد گزینۀ‌های ۲ و ۳) / «فِي الْحَصُولِ عَلَيَّ»: در یافتن (رد گزینۀ ۱) / «سفينه»: یک کشتی (رد گزینۀ‌های ۱ و ۳) / «طائرة»: یک هواپیما (رد گزینۀ‌های ۱ و ۳).
(ترجمه)

۲۶- گزینه ۴

(مهمر بیوان بین- قائنات)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «سیستین بی»: یاری خواهد جست از / «لإنارة»: برای روشن کردن
گزینه ۲: «یاأخذ»: می‌برد (مضارع است، نه ماضی استمراری)
گزینه ۳: «بجالس»: همنشینی می‌کند با / «یماشى»: با...همراهی می‌کند
(ترجمه)

۲۷- گزینه ۱

(مهمر مهری طاهری)

ترجمه صحیح عبارت: وقتی پرندۀ چشمانش را بدون حرکت کردن سرش
چرخاند، ما را متحیر کرد.

(ترجمه)

۲۸- گزینه ۱

(نویر امسالی)

«نه نفر از دوستانم»: تسعة افراد من أصدقائي (صدیقاتی) (رد گزینه ۳) / «در مرحله دوم»: فی المرحلة الثانیة (رد گزینه ۲) / «مسابقات»: المسابقات (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

فراموشی یکی از امور دردآوری است که انسان گاهی به دلایل متعددی در معرض آن قرار می‌گیرد. آن در نزد بسیاری، امری طبیعی به شمار می‌آید ولی آثار بعدی بر تحصیل انسان یا کارش دارد و آن در آینده بر رفتار او تأثیر می‌گذارد. چند کار وجود دارد که فراموشی را کاهش می‌دهد، از آن جمله حفظ عقل در فعالیتی همیشگی و تفکری فعال، از طریق انجام بازی‌های فکری یا آموختن چیزی جدید است. انسان در معرض فراموشی جای اشیاء قرار دارد هرگاه که به تغییر جاهای آن‌ها ادامه دهد، پس باید از مرتب‌کردن اشیاء یا تغییر مکان‌هایشان دوری کند. خواب خوب نقش بزرگی در کاهش فراموشی دارد به طوری که بازگرداندن اطلاعات به شکلی فعال در هنگام نیاز به آن، ممکن است، اما کم‌خواهی باعث فراموشی می‌شود. با وجود این که فراموشی در بیشتر اوقات طبیعی است، برخی علائم و نشانه‌ها دلالت بر وجود مشکلی در حافظه می‌کنند که نیاز به مراجعه به پزشک دارند.

۲۹- گزینه ۳

(سیر مهمر علی مرتضوی)

«انسان قبل از این که بخوابد، قادر به بازگردانی اطلاعات است!» (غلط)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «اگر زبان جدیدی بیاموزیم، آن حافظه ما را تقویت می‌کند!» (صحیح)
گزینه ۲: «تغییر دادن جای اشیاء اطرافمان، فراموشی ما را زیاد می‌کند!» (صحیح)
گزینه ۴: «دلایلی که منجر به فراموشی می‌شوند، بسیار تفاوت دارند!» (صحیح)
(درک مطلب)

۳۰- گزینه ۲

(سیر مهمر علی مرتضوی)

از جمله آن‌چه انسان را فراموشکار می‌کند: «بی‌توجهی او به مرتب‌کردن چیزها و کارهاست!»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «عدم توجهش به انجام بازی‌های فکری!» (غلط)
گزینه ۳: «برخاستنش از خواب بعد از طلوع خورشید!» (غلط)
گزینه ۴: «مشغول بودنش به کار برای ساعاتی طولانی!» (غلط)
(درک مطلب)

۳۱- گزینه ۲

(سیر مهمر علی مرتضوی)

«چگونگی به خاطر آوردن اطلاعات به شکلی سریع‌تر!» در متن نیامده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «فواید بازی‌های فکری!»
گزینه ۳: «تأثیر فراموشی بر کارها یا رفتارمان!»
گزینه ۴: «چگونگی رهایی‌یافتن از فراموشی در زندگی روزانه!»
(درک مطلب)

۳۲- گزینه ۲

(سیر مهمر علی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «له حرفان أصليّان و حرفان زائدان، مجهول، فاعله محذوف» نادرست است. فعل از باب تفعیل و دارای سه حرف اصلی و یک حرف زائد است. همچنین «یؤثر»: تأثیر می‌گذارد معلوم است.
گزینه ۳: «مفعوله «ذلک» نادرست است. «ذلک» فاعل آن است.
گزینه ۴: «ماضیه «تأثر» علی وزن «تفعل» نادرست است. فعل از باب تفعیل است و ماضی آن «أثر» است. همچنین «فعل» و «فاعل» مناسب نیست.
(تلیل صرفی و ممل اعرابی)

۳۳- گزینه ۳

(سیر مهمر علی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «اسم فاعل، صفة» نادرست است. «مُعْرَض» اسم مفعول و خبر است.
گزینه ۲: «اسم فاعل، مادته: م ر ض» نادرست است.
گزینه ۴: «من فعل «یتعْرَض»، صفة» نادرست است. دقت کنید «مُعْرَض» از فعل ثلاثی مزید «یُعْرَض» از باب تفعیل گرفته شده است. (تلیل صرفی و ممل اعرابی)

۳۴- گزینه ۳

(سیرهای هاشمی)

«أحبّ» نادرست است و شکل صحیح آن «أحبّ» است؛ چرا که فعل مضارع در صیغه للمتكلم وحده (أنا) بوده و آخرش ضمّه (ـ) می‌گیرد.
«مُساعدَة» نادرست است و شکل صحیح آن «مُساعدَة» است؛ چرا که مصدر باب مُفاعلة است و بر همین وزن صحیح می‌باشد.

(ضبط حرکات)

۳۵- گزینه ۴

(سیرهای هاشمی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «ذنب: دم» صحیح است نه «ذنب: گناه».
گزینه ۲: «المُسْتَنْقَع: مرداب» درست است نه «المُسْتَوْصَف: درمانگاه».
گزینه ۳: «هائبة: آبی» نادرست است، چرا که طاووس در خشکی زندگی می‌کند.
(واژگان)

۳۶- گزینه ۴

(نویر امسالی)

«همراه دوستم از ساعت ۵ عصر تا ۹ شب در قطار بودم و ۷۳ صفحه از یک کتاب علمی را خواندم و همچنین دوستم ۱۹ صفحه از آن را خواند. پس ما ۴ (أربع) ساعت در راه بودیم و ۹۲ (إثنان و تسعون) صفحه از کتاب خوانده شد.»

(عبر)

۳۷- گزینه ۱

(مهمر بیوان بین- قائنات)

فعل «تَناسِب» از باب مفاعلة است و مصدرش «مناسبة»؛ «تناسب» مصدر فعل «تناسب، يتناسب» است.

(قواعد فعل)

۳۸- گزینه ۲

(سیر مهمر علی مرتضوی)

صورت سؤال، خبری را می‌خواهد که علامت اعراب آن با سایر گزینه‌ها متفاوت باشد؛ در گزینه ۲: «مدفون» اسمی مفرد است. این کلمه، خبر و مرفوع با علامت ضمّه است: مدفون.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «هؤلاء» مبتدأست و «ناجحون» خبر و مرفوع با علامت اعراب «واو» است.
گزینه ۳: «الأصدقاء» مبتدأست و «الفازون» خبر و مرفوع با علامت اعراب «واو» است.
گزینه ۴: «أصدقاء» مبتدأست و «موظفون» خبر و مرفوع با علامت اعراب «واو» است.

(انواع حملات)

۳۹- گزینۀ «۴»

(مرثی کاتلم شیروری)
وقتی فعلی به ضمیر متکلم وحده «ی» وصل شود، نون وقایه بین فعل و ضمیر واقع می‌شود؛ یُرافِقُ + ن + ی: مرا همراهی می‌کند. توجه: هنگامی که دو حرف جرّ «مِنَ» و «عَنْ» نیز به ضمیر «ی» وصل شوند، نون وقایه میانشان می‌آید؛ مثال: مِینَ + ی = مِینِی / عَنِ + ی = عَنِی. (در گزینۀ ۴ حرف جر وجود ندارد؛ «مع» حرف جر نیست).

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: نون در فعل «اجعلنی» نون وقایه، «مَمَّن» در اصل (مِن + مَن) است.

گزینۀ «۲»: عَنِ حرف جر + نون وقایه

گزینۀ «۳»: نون در فعل «لا تطعمونی» نون وقایه، «مَمَّا» در اصل (مِن + مَا) است.

(قواعد فعل)

۴۰- گزینۀ «۲»

(مهمربهری طاهری)
در گزینۀ «۲»: اجازه نده که فرصت‌ها را از دست بدهی «فرصت‌ها از دست داده شود» هم می‌توان فعل را معلوم خواند و هم مجهول.

تشریح گزینه‌های دیگر

در گزینۀ «۱»: «بُری: دیده می‌شود»، در گزینۀ «۳»: «یُسمع: شنیده می‌شود» فقط به صورت مجهول و در گزینۀ «۴»: «بنیت: ساختی» تنها به صورت معلوم خوانده می‌شوند.

(انواع یملات)

دین و زندگی ۱

۴۱- گزینۀ «۴»

(مرثی مفسنی کبیر)
- تعبیر قرآنی «فعدن الله» در آیه شریفه «من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا والاخرة»، مؤید قرب و نزدیکی به خدای بزرگ است که در اصل به برترین هدف یعنی هدف جامع اشاره دارد (درست بودن بخش اول همه گزینها)
- عبارت قرآنی «لله رب العالمین» در آیه شریفه: «ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین» درباره زندگی برای خدا است نه مالکیت خداوند.
- آیه شریفه «ما خلقناهما الا بالحق»، مؤید حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدف‌دار بودن خلقت آن‌هاست. این آیه به خوبی دلالت دارد که آفرینش بی‌هدف نیست و هر موجودی براساس برنامه حساب‌شده‌ای به این جهان گام نهاده است و به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت است.

(دین و زندگی، درس ۱، صفحه‌های ۵، ۱۱ و ۱۲)

۴۲- گزینۀ «۳»

(مفسر بیاتی)
می‌توان با وجود الگوها از آنان کمک گرفت و با دنباله‌روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید؛ از این رو قرآن پیامبر (ص) را به عنوان برترین الگو معرفی می‌کند و می‌فرماید: «رسول خدا برای شما نیکوترین اسوه است.» (عامل تسریع در ایصال به هدف).

- هر قدر عزم قوی باشد، رسیدن به هدف آسان‌تر است. استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به هدف از آثار عزم قوی است به همین جهت بعد از سفارش‌هایی که لقمان حکیم به فرزندش می‌کند و راه و رسم زندگی را به او نشان می‌دهد به وی می‌گوید: «بر آنچه در این مسیر به تو می‌رسد صبر کن که این صبر از عزم و اراده در کارهاست (عامل تسهیل در ایصال به هدف).»

- خداوند در سوره فتح آیه ۱۰ می‌فرماید: «هر که به عهده‌ی که با خدا بسته وفادار بماند به زودی پاداش عظیمی به او خواهد داد.»

(دین و زندگی، درس ۹، صفحه‌های ۹۷، ۹۸ و ۱۰۱)

۴۳- گزینۀ «۱»

(مرثی مفسنی کبیر)
موارد (الف و ب) صحیح است. ولی در مورد (ج) منظور از آماده شدن صحنه قیامت در حادثه اول مرحله دوم قیامت یعنی «زنده شدن همه انسان‌ها» و «کنار رفتن پرده از حقایق عالم» است و در مورد (د) علت بهترین گواه بودن پیامبران را به اشتباه آورده است.

(دین و زندگی، درس ۷، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

۴۴- گزینۀ «۴»

(مصوبه ایشام)
به همان میزان که رشته‌های عفاف در انسان ضعیف و گسسته شود، آراستگی و پوشش او سبک‌تر می‌شود و جنبه خودنمایی به خود می‌گیرد. امام علی (ع) می‌فرماید: «مبادا خود را برای جلب توجه دیگران بیارایی که در این صورت ناچار می‌شوی با انجام گناه به جنگ با خدا بروی.» (دین و زندگی، درس ۱۳، صفحه ۱۴۶)

۴۵- گزینۀ «۲»

(سیدالاسان هنری)
ترجمه آیات ۴۵ تا ۴۷ واقعه: «آنان (دوزخیان) پیش از این (در عالم دنیا) مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌کردند و می‌گفتند: هنگامی که مردیم و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟»

(دین و زندگی، درس ۵، صفحه ۵۶)

۴۶- گزینۀ «۱»

(مهمربها فرهنگیان)
بعد از مراقبت، نوبت محاسبه است تا میزان موفقیت و وفاداری به عهده، به دست آید و عوامل موفقیت یا عدم موفقیت، شناخته شود. بعد از محاسبه اگر معلوم شود که در انجام عهد خود موفق بوده‌ایم، خوب است خدا را سپاس بگوییم و شکرگزار او باشیم زیرا می‌دانیم که بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان‌ها است.

(دین و زندگی، درس ۹، صفحه ۹۹)

۴۷- گزینۀ «۳»

(مهمربها رضایی بقا)
خودشناسی (خویشتن‌شناسی)، سودمندترین دانش‌هاست. ثبات «من» در میان تمام تغییرات جسم، گواه روشنی است که حقیقت و اصل آدمی چیزی فراتر از جسم است و در حقیقت همان روح اوست که از آن به «من» یاد می‌کنیم.

(دین و زندگی، درس‌های ۲ و ۳، صفحه‌های ۱۸ و ۳۱)

۴۸- گزینۀ «۲»

(مرثی مفسنی کبیر)
قرآن کریم از زبان کافران می‌فرماید: «و قالوا ما هی الا حیاتنا الدنيا نموت و نحیا و ما یهلکنا الا التهر ... [کافران] گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست، همواره [گروهی از ما] می‌میریم و [گروهی] زنده می‌شویم و ما را فقط گذشت روزگار نابود می‌کند ...» از پیامدهای مهم نگرش مادی نسبت به مرگ برای انسانی که بی‌نهایت طلب است و میل جاودانگی دارد، این است که می‌کوشد راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را پیش بگیرد و خود را به هر کاری سرگرم سازد تا آینده تلخی را که در انتظار دارد، فراموش کند.

(دین و زندگی، درس ۴، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۴۹- گزینۀ «۱»

(مهمربها علی عبارتی)
عبارت «یجبیکم الله» از آیه «قل ان کنتم تحبون الله ...» بیانگر ثمره اطاعت از پیامبر یعنی محبت الهی به انسان است. عبارت «أشد حبا لله» بیانگر ویژگی مؤمنان است که به خدا عشق می‌ورزند.

(دین و زندگی، درس ۱۱، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۰)

۵۰- گزینۀ «۲»

(مهمربها فرهنگیان)
تا وقتی آثار متأخر اعمال زشت در فرد یا جامعه باقی است، گناه در دفتر اعمال وی ثبت می‌شود و روز به روز بر عذاب وی افزوده می‌شود. (درستی بخش اول گزینه‌های «۱» و «۲»)

مطابق سخن رسول خدا (ص): «...هرکس سنت زشتی را در بین مردم مرسوم کند تا وقتی که مردمی به آن عمل کنند، گناه آن را به حساب او نیز می‌گذارند، بدون این‌که از گناه عامل آن، کم کنند.»

(دین و زندگی، درس ۶، صفحه‌های ۶۳ و ۶۵)

۵۱- گزینه ۱»

(فیروز نژادزینف - تبریز)

عامل غفلت انسان از خدا و بازداشته شدن او از نماز طبق آیه «شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار، در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و نماز باز دارد»، شیطان است.

هدف و مسیر حرکت هر کس با توانایی‌ها و سرمایه‌هایش هماهنگی دارد. اگر کسی سرمایه‌ای اندک داشته باشد، به کاری کوچک روی می‌آورد. ولی هر چه بر این سرمایه افزون گردد، هدف‌های بزرگ‌تری را می‌تواند مدنظر قرار دهد و به کارهای ارزشمندتری رو آورد. انسان سرمایه‌های عظیم و ارزشمندی هم‌چون عقل، وجدان و راهنمایان الهی و ... دارد؛ سرمایه‌هایی که حیوانات و گیاهان از آن برخوردار نیستند.

(دین و زندگی، درس ۲، صفحه‌های ۲۱ و ۳۴)

۵۲- گزینه ۴»

(مرتضی مستنکیبیر)

در آیه ۹۷ سوره نساء آمده است: «فرشتگان به کسانی که روح آنان را دریافت می‌کنند (توفی) در حالی که به خود ظلم کرده‌اند می‌گویند: شما در [دنیا] چگونه بودید؟ (اولین سؤال) گفتند: ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم. فرشتگان گفتند: مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید؟»

(دین و زندگی، درس ۶، صفحه ۶۶)

۵۳- گزینه ۴»

(سیرامسان هنری)

«یعلمون ما تفعلون» ← فرشتگان الهی (کراماً کاتبین)

«بما کانوا یکسبون» ← اعضای بدن انسان (تکلمنا ایدیهم و تشهد ارجلهم)

(دین و زندگی، درس ۷، صفحه ۷۵)

۵۴- گزینه ۱»

(مهمرب آقاصالح)

بهشتیان به جمله «خدایا! تو پاک و منزهی (تسبیح خداوند) مترنم‌اند». آنان خدا را سپاس می‌گویند که حزن و اندوه را از آنان زدوده و از رنج و درماندگی دور کرده است.

(دین و زندگی، درس ۸، صفحه ۸۳)

۵۵- گزینه ۱»

(امین اسیریان‌پور)

مطابق با آیه ۱۸ سوره مبارکه نساء، پذیرفته نشدن توبه و گرفتار شدن به عذاب دردناک، نتیجه کار کسانی است که در طول عمر خود گناه می‌کنند و در هنگام مرگ توبه لفظی می‌نمایند.

(دین و زندگی، درس ۸، صفحه ۸۷)

۵۶- گزینه ۴»

(فیروز نژادزینف - تبریز)

شور و نشاط معتقد به معاد به این دلیل است که می‌داند هیچ‌یک از کارهای او در این جهان بی‌پاداش نیست. این مفهوم بیانگر ضرورت معاد در پرتو عدل الهی است که آیه مبارکه «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ» بیانگر آن است.

(دین و زندگی، درس‌های ۳ و ۵، صفحه ۴۰ و ۵۵)

۵۷- گزینه ۲»

(مهمرب رضایی‌بقا)

امنیتی که در اثر اذیت نشدن، به عنوان فایده حجاب مطرح است، در عبارت قرآنی «فَلَا يُؤْذِنَنَّ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا» مطرح شده است و آنان که قبل از نزول آیه امر به نزدیک‌تر کردن حجاب به خود، آن را مراعات نمی‌کردند، مورد مغفرت و رحمت خدا واقع می‌شوند.

(دین و زندگی، درس ۱۳، صفحه‌های ۱۵۴)

۵۸- گزینه ۳»

(مهمرب رضایی‌بقا)

از نظر مقررات هر کسی در برابر اعمال و رفتار خود مسئول است و سزاوار پاداش یا کیفر می‌باشد، حتی اگر سالیان درازی از آن گذشت و جسم او تغییرات زیادی کرده باشد؛ این نیز نشان می‌دهد که مسئولیت رفتارهای آدمی متوجه جسم او نیست، بلکه بر عهده جان (روح) اوست، و همین کافی است تا روشن کند که حقیقت آدمی روح است و نه جسم!

(دین و زندگی، درس ۳، صفحه ۳۲)

۵۹- گزینه ۳»

(سیرامسان هنری)

مردار حیوانی که خون جهنده دارد، نجس است ولی ماهی چون خون جهنده ندارد اگرچه در آب بمیرد پاک است توجه کنید مردار یعنی حیوانی که خودش مرده باشد. سایر موارد (۳ مورد) از نجاسات به‌شمار می‌آیند.

(دین و زندگی، درس ۱۲، صفحه ۱۳۲)

۶۰- گزینه ۲»

(مهمرب رضایی‌بقا)

مسافری که در سفر روزهاش را باطل نکرده است، وقتی پیش از ظهر به محل اقامت ده روزه می‌رسد، باید روزه آن روز را بگیرد. اگر روزه‌داری بعد از ظهر به سفر برود و کم‌تر از ده روز (مانند یک هفته) بماند، روزه آن روز را باید بگیرد، اما از روزهای بعد در سفر نباید روزه بگیرد.

اگر شخصی به قصد حرام به سفر برود، نماز و روزه‌اش را باید کامل انجام دهد. مانند کسی که با نپی والدین به سفری برود که بر او واجب نبوده است.

(دین و زندگی، درس ۱۲، صفحه ۱۳۸)

زبان انگلیسی ۱

۶۱- گزینه ۲»

(میرمسین زاهری)

ترجمه جمله: «دانش‌آموزانی که در مدرسه خوب کار نکردند غالباً می‌گویند که آن‌ها همیشه در بعضی موضوعات ضعیف بودند زیرا که به آن‌ها بد تدریس می‌شد.»

نکته مهم درسی

این تست در مورد کاربرد صفت و قید است. در قسمت اول صفت به‌کار می‌رود و وجود "to be" نشانه خوبی برای آن است. در قسمت دوم قید به‌کار می‌رود زیرا در جملات مجهول قبل از فعل "p.p." قید به‌کار می‌رود.

(گرامر)

۶۲- گزینه ۱»

(میرمسین زاهری)

ترجمه جمله: «مردمی که در این شهر کوچک زندگی می‌کنند فقط به فکر خودشان هستند و هرگز دیده نشده از یک‌دیگر قدردانی کنند.»

نکته مهم درسی

این سؤال در مورد کاربرد ضمیر انعکاسی است. در جای خالی جمله، ضمیر انعکاسی مربوط به کلمه "people" که اسم جمع است به‌کار می‌رود (themselves).

(گرامر)

۶۳- گزینه ۲»

(عمید موریان‌راد)

ترجمه جمله: «هنگامی که او دستور زبان را در بالاترین سطح یاد بگیرد، می‌تواند از ساختارهای جمله به‌درستی و به‌طور مناسب استفاده کند.»

نکته مهم درسی

برای ساخت شکل عالی صفات تک‌بخشی از پسوند "est" استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). هم‌چنین پس از فعل وجهی "can" از شکل ساده فعل استفاده می‌کنیم (رد گزینه «۴»).

(گرامر)

۶۴- گزینه ۴»

(میرمسین زاهری)

ترجمه جمله: «به‌خاطر این‌که فرهنگ لغت‌تان را به من قرض دادید ممنونم. در سریع‌ترین زمان ممکن آن را به شما پس خواهم داد، باشد؟»

نکته مهم درسی

در این سؤال کاربرد "will" و "be going to" مطرح است. مفهوم جمله نشان می‌دهد که ما قول می‌دهیم کاری را در آینده انجام دهیم؛ در این صورت "will" به‌کار می‌رود.

(گرامر)

۶۵- گزینه ۴»

(ناصر ابوالسنی)

ترجمه جمله: «وقتی مادرم جوان‌تر بود، افسردگی بدی را تجربه کرد، بنابراین مجبور شد چندین هفته در بیمارستان بستری شود.»

(۱) شناسایی کردن (۲) سرگرم کردن

(۳) به‌یاد آوردن (۴) تجربه کردن

(واژگان)

۶۶ - گزینۀ «۱»

(ناصر ابوالحسنی)

ترجمۀ جمله: «موفقیت این برنامه‌ها بستگی زیادی به روش‌های تدریس مورد استفاده در مدرسه و علاقه دانش‌آموزان به درس‌هایشان دارد.»
(۱) به‌طور زیادی، به‌شدت
(۲) بصورانه
(۳) به‌راحتی
(۴) به‌طور مفید
(واژگان)

۶۷ - گزینۀ «۱»

(میرمیرین زاهری)

ترجمۀ جمله: «برای همهٔ والدین ضروری است تا مسئولیت سنگین بزرگ کردن فرزندان را به‌عهده بگیرند که بتوانند جامعه‌شان را در آینده توسعه دهند.»
(۱) حمل کردن
(۲) دفاع کردن
(۳) حفاظت کردن
(۴) تأکید کردن

نکته مهم درسی

واژه «carry» به معنی «حمل کردن» در این سؤال به معنی «به‌عهده گرفتن» به‌کار رفته است.
(واژگان)

۶۸ - گزینۀ «۱»

(ممیر مهربان‌رادر)

ترجمۀ جمله: «اشمیت محقق مشهوری است که راهبردهای مختلف یادگیری واژگان را که (زبان آموزان) استفاده می‌کنند، مطالعه می‌کند.»
(۱) راهبرد، استراتژی
(۲) شگفتی، کار خارق‌العاده
(۳) تحقیق
(۴) ترجمه
(واژگان)

۶۹ - گزینۀ «۴»

(ممیر مهربان‌رادر)

ترجمۀ جمله: «اهالی آفریقای جنوبی به درمانگران سنتی که درک زیادی در مورد گیاهان محلی و روش‌های استفاده از آن‌ها به‌عنوان دارو داشتند، بسیار احترام می‌گذاشتند.»
(۱) تلاوت کردن، از بر خواندن
(۲) شرح دادن
(۳) گزارش کردن
(۴) احترام گذاشتن
(واژگان)

۷۰ - گزینۀ «۲»

(ممیر مهربان‌رادر)

ترجمۀ جمله: «اگر قیمت خانه‌ها را در شمال و جنوب پایتخت مقایسه کنید، تفاوت آن‌ها با یکدیگر کاملاً تعجب‌برانگیز است.»
(۱) خوشمزه
(۲) شگفت‌انگیز، تعجب‌برانگیز
(۳) سالم
(۴) محتمل
(واژگان)

۷۱ - گزینۀ «۱»

(ناصر ابوالحسنی)

ترجمۀ جمله: «عمدتاً به دلیل برخی از کمک‌های سخاوتمندانهٔ روستاییان، ما درآمد بیش‌تری نسبت به سال گذشته کسب کردیم.»
(۱) سخاوتمند
(۲) مهمان‌نواز
(۳) باستانی
(۴) مؤکد، تأکید شده
(واژگان)

۷۲ - گزینۀ «۳»

(میرمیرین زاهری)

ترجمۀ جمله: «تا آن‌جایی که می‌دانم، هیچ کاهش قیمتی وجود نخواهد داشت؛ برعکس، ما باید منتظر افزایش زیاد همهٔ قیمت‌ها باشیم.»
(۱) پیشنهاد
(۲) تفریح، سرگرمی
(۳) دانش، آگاهی
(۴) مقصد

نکته مهم درسی

عبارت «to the best of my knowledge» به معنی «تا آن‌جایی که می‌دانم» به‌کار می‌رود.
(واژگان)

ترجمۀ متن کلوزتست:

در سال ۱۸۷۰ وقتی الکساندر گراهام بل ۲۳ ساله بود، با خانواده‌اش به کانادا نقل مکان کرد و آن‌جا در برانتفورد اقامت گزیدند. الکساندر در حال بررسی دستگاه‌های ارتباطی بود که بیابویی اختراع کرد که صدایش (با استفاده از برق) از فاصله‌ای بسیار دور شنیده می‌شد. در سال ۱۸۷۱ مدرسهٔ بزرگی برای کر و لال‌ها، از پدرش خواست «سخن قابل مشاهده» را تدریس کند، اما در عوض، او پسرش را فرستاد. به دلیل این کار مهم الکساندر خیلی زود در ایالات متحده مشهور شد و کتاب‌های بسیاری را در مورد آن در واشنگتن منتشر کرد. به‌دلیل این کار، هزاران کر و لال در ایالات متحده آمریکا اکنون قادر به صحبت کردن هستند، اگرچه نمی‌توانند بشنوند.

(عمیر مهربان‌رادر)

۷۳ - گزینۀ «۱»

نکته مهم درسی

برای اشاره به رویدادی که در گذشته در یک بازهٔ زمانی انجام می‌شده است، از زمان گذشته استمراری استفاده می‌کنیم.

(کلوزتست)

(عمیر مهربان‌رادر)

۷۴ - گزینۀ «۴»

(۱) با هم
(۲) دیگر
(۳) خارج از کشور
(۴) در عوض

(کلوزتست)

(عمیر مهربان‌رادر)

۷۵ - گزینۀ «۲»

(۱) جذب کردن
(۲) منتشر کردن
(۳) حضور یافتن
(۴) محافظت کردن

(کلوزتست)

(عمیر مهربان‌رادر)

۷۶ - گزینۀ «۴»

نکته مهم درسی

پس از فعل وجهی «can» شکل سادهٔ فعل اصلی به کار می‌رود.

(کلوزتست)

ترجمۀ متن درک مطلب:

بیش از یک میلیارد نفر مسکن مناسب ندارند. این افراد در هر کشوری از دنیا تقریباً در هر اجتماعی یافت می‌شوند. مطابق با گفتهٔ افراد [در سازمان] بین‌المللی مسکن برای بشریت (HFHI). کارهای زیادی می‌توان برای آن‌ها انجام داد. HFHI در سال ۱۹۷۶ توسط هیلارد و لیندا فولر میلیونرهایی که تصمیم گرفتند بهتر است پولشان خرج کمک به مردم شود، تأسیس شد. از آن موقع تا به حال، HFHI به تعمیر و ساختن خانه برای ده‌ها هزار نفر از مردم در آمریکا و ۳۰ کشور دیگر کمک کرده است. تعداد زیادی از انسان‌های با نفوذ، مانند جیمی کارتر، رئیس‌جمهور سابق آمریکا، هر ساله چندین هفته را صرف کمک به ساختن خانه‌ها می‌کنند.

HFHI باور دارد که خانه‌ها نباید به‌عنوان خیریه داده شوند. در حقیقت، سازمان از سیستمی که با نام سکونت مشارکتی شناخته می‌شود، تبعیت می‌کند: افرادی که در خانه‌ها زندگی می‌کنند، با افراد داوطلب در ساخت‌وساز همکاری می‌کنند و آن‌گاه به تدریج هزینهٔ ابتدایی خانه‌ها را پرداخت می‌کنند. این پرداختی‌ها، همراه با کمک‌های افراد دیگر، HFHI را قادر می‌سازد تا کارش را انجام دهد.

در کنار حل مشکل سکونت، HFHI دیگر مشکلات اجتماعی مهم را نیز برطرف می‌کند. کسانی که خانه‌های مناسب دارند بهتر قادرند که زندگی را مدیریت کنند و اعضای مفید جامعه باشند و هنگامی که خانه‌ها بهبود یابند، محله‌ها و اجتماعات نیز می‌توانند بهتر شوند.

(شواب اتاری)

۷۷ - گزینۀ «۳»

ترجمۀ جمله: «[سازمان] بین‌المللی مسکن برای بشریت توسط چند میلیونر راه‌اندازی شد.»

(درک مطلب)

(شواب اتاری)

۷۸ - گزینۀ «۳»

ترجمۀ جمله: «"partnership housing" (سکونت مشارکتی) یعنی این‌که مالکین آیندهٔ خانه به HFHI کمک می‌کنند تا خانه‌هایشان را بسازند.»

(درک مطلب)

(شواب اتاری)

۷۹ - گزینۀ «۱»

ترجمۀ جمله: «کلمهٔ "contributions" در پاراگراف «۲» در واقع معنی «پول» را می‌دهد.»

(درک مطلب)

(شواب اتاری)

۸۰ - گزینۀ «۲»

ترجمۀ جمله: «بهترین عنوان برای این متن می‌تواند «کمک به بی‌خانمان‌ها» باشد.»

(درک مطلب)



ریاضی و آمار (۱) و (۲)

۸۱- گزینه «۱»

(تسترن صبری)

با استفاده از اتحادهای مجموع مکعب دو جمله‌ای و مزدوج داریم:

$$\begin{aligned} (x - \frac{1}{x})(x^2 + \frac{1}{x^2} + 1)(x^3 + \frac{1}{x^3}) &= (x^3 - \frac{1}{x^3})(x^3 + \frac{1}{x^3}) \\ &= x^6 - \frac{1}{x^6} \\ \xrightarrow{x=\sqrt[3]{2}} (\sqrt[3]{2})^6 - \frac{1}{(\sqrt[3]{2})^6} &= 4 - \frac{1}{4} = \frac{16-1}{4} = \frac{15}{4} \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پیروی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۸۲- گزینه «۳»

(علیرضا عبیری)

عبارت $64x^3 - 48x^2 + 12x - 1$ حاصل اتحاد مکعب دو جمله‌ای $(4x-1)^3$ است، پس

$$\begin{aligned} 64x^3 - 48x^2 + 12x - 1 \\ = (4x-1)^3 \xrightarrow{x=\frac{1}{4}} (4 \times \frac{1}{4} - 1)^3 = (\frac{1}{4} - 1)^3 = (\frac{-3}{4})^3 = \frac{-27}{64} \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پیروی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۶)

۸۳- گزینه «۴»

(مهمرب بفریانی)

با ساده کردن مخرج کسرها با استفاده از اتحادها و سپس مخرج مشترک‌گیری داریم:

$$\begin{aligned} \frac{1}{(x-1)(x+1)} + \frac{1}{(x+1)(x^2-x+1)} - \frac{1}{x^2-x+1} \\ = \frac{x^2-x+1+x-1-x^2+1}{(x-1)(x+1)(x^2-x+1)} = \frac{1}{(x-1)(x+1)(x^2-x+1)} \\ = \frac{1}{(x-1)(x^2+1)} \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پیروی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

۸۴- گزینه «۴»

(عمیرضا سجودی)

با استفاده از اتحاد مربع دو جمله‌ای داریم:

$$\begin{aligned} (2x-b)^2 = 4x^2 - ax + \frac{1}{4} \Rightarrow 4x^2 - 4bx + b^2 = 4x^2 - ax + \frac{1}{4} \\ \Rightarrow \begin{cases} 4b = a \\ b^2 = \frac{1}{4} \Rightarrow b = \frac{1}{2}, a = 2 \end{cases} \end{aligned}$$

حال مقدار a را در معادله درجه دوم قرار داده و به حل آن می‌پردازیم:

$$\xrightarrow{a=2} 4x^2 - 4x + 2 = 0 \Rightarrow \Delta = (-4)^2 - 4(4)(2) < 0$$

جواب حقیقی ندارد.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پیروی و معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲، ۳۵ تا ۳۸)

۸۵- گزینه «۴»

(کوروش داوری)

ابتدا مقدار m را به دست می‌آوریم، چون معادله ریشه مضاعف دارد، پس $\Delta = 0$ است.

$$\begin{aligned} \Delta = b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow (-2)^2 - 4(m-1)(\frac{1}{4}) = 0 \\ \Rightarrow 4 - m + 1 = 0 \Rightarrow m = 5 \\ x_1 = x_2 = -\frac{b}{2a} = -\frac{-2}{2 \times (5-1)} = \frac{2}{2 \times (5-1)} = \frac{1}{4} \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۸۶- گزینه «۴»

(کوروش داوری)

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط $\Delta > 0$ حاصل ضرب ریشه‌های معادله برابر $\frac{c}{a}$ است.

$$\begin{aligned} \Rightarrow \frac{c}{a} = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \frac{-1}{\sqrt{2}k} = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \sqrt{2}(\sqrt{2}k) = 2 \times (-1) \\ \Rightarrow 2k = -2 \Rightarrow k = \frac{-2}{2} = -1 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۸۷- گزینه «۲»

(مهمرب بفریانی)

اگر تعداد نفرت اولیه را x نفر در نظر بگیریم، داریم:

$$\begin{aligned} \frac{1}{x} - \frac{1}{x+2} = \frac{1}{12} \Rightarrow \frac{x+2-x}{x(x+2)} = \frac{1}{12} \\ \Rightarrow \frac{2}{x^2+2x} = \frac{1}{12} \Rightarrow x^2+2x = 24 \Rightarrow x^2+2x-24 = 0 \\ \Rightarrow (x-4)(x+6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=4 \text{ قق} \\ x=-6 \text{ غق} \end{cases} \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۴)

۸۸- گزینه «۱»

(مهمرب بفریانی)

چون $x=1$ جواب معادله است، پس در معادله صدق می‌کند.

$$\xrightarrow{x=1} \frac{a \times 1 - 1}{1-2} = \frac{3-1}{1} + \frac{3}{2-1} \Rightarrow -(a-1) = 2+3 \Rightarrow a = -4$$

$$\begin{aligned} a = -4 \Rightarrow \frac{-4x-1}{x-2} = \frac{3-x}{x} + \frac{3}{2x-x^2} \\ \Rightarrow \frac{-4x-1}{x-2} + \frac{x-3}{x} + \frac{3}{x^2-2x} = 0 \\ \Rightarrow \frac{-4x^2-x+x^2-5x+6+3}{x^2-2x} = 0 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow -3x^2 - 6x + 9 = 0 \Rightarrow x^2 + 2x - 3 = 0$$

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط $\Delta > 0$ مجموع

$$\Rightarrow \text{ریشه‌های معادله برابر } \frac{-b}{a} \text{ است. مجموع ریشه‌ها} = \frac{-2}{1} = -2$$

تذکر: جواب‌های معادله ۱ و ۳ هستند که هر دو در معادله گویا قابل قبول اند.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۴)



۸۹- گزینه «۴»

(عمیرضا سپوری)

گزینه «۴» صحیح است، زیرا هرگاه خطی موازی محور y ها رسم شود نمودار یک تابع را حداکثر در یک نقطه قطع می کند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: تابع نیست، زیرا دو مؤلفه اول یکسان $(۴-۲^۲=۰)$ ، دارای مؤلفه های دوم غیر یکسان می باشد.

گزینه «۲»: با توجه به اینکه $\sqrt{۴}=۲$ ، تابع دارای دو مؤلفه اول یکسان بوده که مؤلفه های دوم آن ها یکسان نیست، پس تابع نمی باشد.

گزینه «۳»: تابع نیست، زیرا به ازای مؤلفه اول b دو عدد نابرابر ۱ و ۳ در مؤلفه دوم رابطه برقرار شده است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۵۶ تا ۶۵)

۹۰- گزینه «۱»

(عمیرضا سپوری)

$$\begin{cases} (b, -1) \\ (b, a-3) \end{cases} \xrightarrow{\text{شرط تابع بودن}} a-3 = -1 \Rightarrow a=2$$

$$a=2 \rightarrow f = \{(4, -b), (b, -1), (4, 4), (b, -1), (1, 4)\}$$

$$\begin{cases} (4, -b) \\ (4, 4) \end{cases} \xrightarrow{\text{شرط تابع بودن}} -b = 4 \Rightarrow b = -4$$

$$\Rightarrow a+b = 2 + (-4) = -2$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۵۶ تا ۶۵)

۹۱- گزینه «۴»

(کوروش داوری)

خروجی تابع برابر ۵ و ۲ است، بنابراین:

$$x^2 - 4 = 2 \Rightarrow x^2 = 6 \Rightarrow x = \pm\sqrt{6}$$

$$x^2 - 4 = 5 \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow x = \pm 3$$

بنابراین دامنه تابع حداکثر دارای ۴ عضو است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۶۶ تا ۷۱)

۹۲- گزینه «۲»

(کوروش داوری)

$$A = \{-1, 0, 1\}, f(1) = -1 \Rightarrow -1 = 2 \times 1^2 - b \Rightarrow b = 3$$

$$\Rightarrow f(-1) = 2 \times (-1)^2 - 3 = -1, f(0) = 2(0) - 3 = -3$$

$$\Rightarrow \text{برد تابع} = \{-1, -3\}$$

$$\text{مجموع مقادیر برد} = -1 - 3 = -4$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۶۶ تا ۷۱)

۹۳- گزینه «۲»

(کوروش داوری)

$$\text{درآمد} \Rightarrow R(x) = 120x$$

$$\text{هزینه - درآمد} \Rightarrow P(x) = 120x - 2400 - 40x$$

در نقطه سر به سر سود صفر می باشد.

$$P(x) = 80x - 2400$$

$$80x - 2400 = 0 \Rightarrow x = \frac{2400}{80} = 30$$

پس شرکت باید حداقل ۳۱ واحد تولید کند تا سود آغاز شود.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۷۲ تا ۷۸)

۹۴- گزینه «۱»

(کوروش داوری)

$$(x+y) \times 2 = 32 \Rightarrow x+y = 16 \Rightarrow y = 16-x$$

$$S = x \times y \Rightarrow S = x(16-x) \Rightarrow S = 16x - x^2$$

$$x_{\max} = -\frac{b}{2a} = -\frac{16}{2(-1)} = 8 \Rightarrow y = 16-8 = 8$$

$$S_{\max} = x \times y = 8 \times 8 = 64$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۷۹ تا ۸۶)

۹۵- گزینه «۴»

(عمیرضا سپوری)

تابع خطی به صورت $f(x) = ax + b$ است و هر نقطه روی محور x ها دارای عرضی برابر صفر است، پس داریم:

$$y = ax + b \Rightarrow \begin{cases} f(3) = 0 \Rightarrow 0 = 3a + b \\ f(-1) = 4 \Rightarrow 4 = -a + b \end{cases}$$

$$\begin{cases} 3a + b = 0 \\ -a + b = 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 3a + b = 0 \\ -3a + 3b = 12 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 4b = 12 \Rightarrow b = 3, a = -1$$

$$y = ax + b \Rightarrow y = -x + 3 \xrightarrow{\text{محل تلاقی خط با محور عرضها}}_{x=0} y = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۷۲ تا ۷۸)

۹۶- گزینه «۳»

(عمیرضا سپوری)

$$y = -3kx^2 + kx - 1 \Rightarrow a = -3k, b = k, c = -1$$

$$\begin{cases} x_s = \frac{-b}{2a} = \frac{-k}{-6k} = \frac{1}{6} \\ y_s = -3k \times (\frac{1}{6})^2 + k \times (\frac{1}{6}) - 1 = -\frac{1}{12}k + \frac{1}{6}k - 1 = \frac{1}{12}k - 1 \end{cases}$$

چون رأس سهمی روی نیمساز ناحیه اول و سوم یعنی $y = x$ قرار دارد، پس داریم:

$$y = x \Rightarrow \frac{1}{12}k - 1 = \frac{1}{6} \xrightarrow{\text{ضرب در ۱۲}} k - 12 = 2 \Rightarrow k = 14$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۷۹ تا ۸۶)

۹۷- گزینه «۴»

(علیرضا عبری)

f تابع ثابت است، یعنی به ازای هر مقدار x مقداری ثابت مانند k می شود. در نتیجه:

$$2k = 3k + 1 \Rightarrow k = -1 \Rightarrow f(x) = -1$$

g تابع همانی است، یعنی به ازای هر مقدار ورودی همان مقدار خارج می شود. پس:

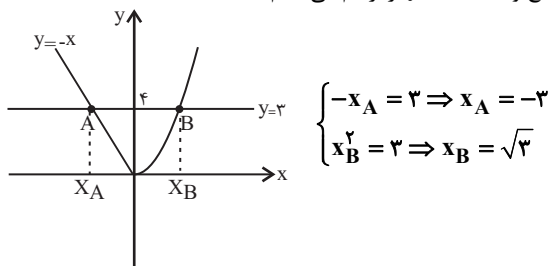
$$\Rightarrow \frac{2-1-(-1)}{3 \times (-1) + 2 \times 6} = \frac{2}{9}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۲۵ تا ۳۳)

۹۸- گزینه «۴»

(علیرضا عبری)

نمودار تابع و خط $y = 3$ را رسم می کنیم:



$$\Rightarrow \text{فاصله } A \text{ و } B = 3 + \sqrt{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۲۵ تا ۳۳)



۹۹- گزینه «۲»

(ممبر رضا سپوری)

چون f تابعی ثابت بوده، بنابراین برد f تک‌عضوی است و عضوهای مؤلفه دوم برابر است، یعنی:

$$c + 1 = 4 \Rightarrow c = 3$$

همچنین g تابعی همانی و ضابطه آن به صورت $g(x) = x$ می‌باشد، یعنی دامنه و برد آن در نمودار پیکانی با هم برابرند.

$$\begin{cases} a + 1 = -1 \Rightarrow a = -2 \\ 2 = 4b \Rightarrow b = \frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow a + b + c = -2 + \frac{1}{2} + 3 = \frac{-4 + 1 + 6}{2} = \frac{3}{2} = 1\frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۱۰۰- گزینه «۲»

(ممبر رضا سپوری)

$$\begin{cases} f(0) \xrightarrow{\text{ضابطه وسط}} -1 \\ f(-\frac{3}{2}) \xrightarrow{\text{ضابطه بالا}} |-2(-\frac{3}{2}) + 1| = |3 + 1| = 4 \\ f(\frac{1}{4}) \xrightarrow{\text{ضابطه وسط}} -1 \\ f(1) \xrightarrow{\text{ضابطه پایین}} 2(1) + 4 = 6 \end{cases}$$

$$\frac{2f(0) + f(-\frac{3}{2})}{f(\frac{1}{4})f(1)} = \frac{2(-1) + 4}{(-1)(6)} = \frac{2}{-6} = -\frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

اقتصاد

۱۰۱- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف) در اقتصاد اسلامی، عامل انسانی هم می‌تواند صاحب تولید شود و هم می‌تواند دستمزد بگیرد و در سود و زیان شریک نشود. اما صاحب سرمایه مالی یا به صورت قرض الحسنه در تولید مشارکت می‌کند و اجر الهی و اجتماعی می‌برد و یا به عنوان صاحب کار در سود و زیان شریک می‌شود. به عبارت دیگر سرمایه مالی (پول) نمی‌تواند مانند صاحب سرمایه فیزیکی (تراکتور) اجاره بگیرد؛ چرا که ربا محسوب می‌شود و ربا در اسلام حرام است.

ب) به دلیل حضور بانک‌ها در سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از طریق استفاده از عقود اسلامی مجاز برای اعطای تسهیلات مالی به مشتریان خود، که در بخش واقعی اقتصاد است، سود بانکی (علی الحساب یا قطعی) اعطایی به سپرده‌گذاران در قانون، ربا تلقی نشده است.

ج) بهره‌وری: به دست آوردن بیش‌ترین خروجی (تولید) با کم‌ترین ورودی (کم‌ترین هزینه) است. در بین دو تولیدکننده که هر دو عوامل تولید یکسان دارند، آن که محصول بیش‌تری تولید کند، بهره‌وری بیش‌تری دارد.

د) اگر انسان در نیازهای مادی و حیوانی خود متوقف شود، کمال جویی به نوعی سیری‌ناپذیری تبدیل می‌شود. (مانند انسان تشنه‌ای که تشنگی خود را با آب دریا برطرف می‌کند که در این صورت تشنه‌تر خواهد شد.)

ه) به دو محدودیت منابع (منابع و امکانات در دسترس انسان محدود است و انسان در بهره‌برداری از منابع محدودیت دارد)، کمیایی گفته می‌شود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹، ۱۱، ۲۸، ۳۰، ۶۸ و ۶۹)

۱۰۲- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

الف) اولین کاری که برای سرمایه‌گذاری در بورس باید انجام داد، گرفتن شناسه معاملاتی با مراجعه به یکی از کارگزاری‌ها است.

ب) کارآفرین، نوآور و خطرپذیر است.

خطرپذیری X نوآوری = میزان کارآفرینی در هر کسب و کار

ج) در بازار انحصاری: انحصارگر قیمت‌گذار است و خریداران قیمت‌پذیر

در کشور ما شرکت توانیر (به دلیل طبیعی) و شرکت‌های خودرویی (به دلایل قانونی) انحصارگر در فروش کالای خود به‌شمار می‌روند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۶، ۳۸ و ۷۵)

۱۰۳- گزینه «۴»

(نسرین پعفری)

الف) اگر فردی به رغم تغییر زیاد قیمت کالا در بازار، مصرف آن را تغییر ندهد به اصطلاح اقتصادی «کالای ضروری» است و اگر فرد با کوچک‌ترین تغییر در قیمت، مصرف کالایی را تغییر دهد، اصطلاحاً آن کالا، «کالای لوکس و تجملی» نام دارد. در نتیجه: کالای A ضروری و کالای B تجملی است.

ب)

(هزینه‌های مستقیم + هزینه‌های غیرمستقیم (هزینه فرصت)) - درآمد = سود اقتصادی

$$\Rightarrow \text{هزینه فرصت} - \underbrace{\text{هزینه‌های مستقیم}}_{\text{سود حسابداری}} - \text{درآمد} = \text{سود اقتصادی}$$

$$\Rightarrow \text{هزینه فرصت} - \text{سود حسابداری} = \text{سود اقتصادی}$$

$$\Rightarrow \text{هزینه فرصت} + \text{سود اقتصادی} = \text{سود حسابداری}$$

$$\Rightarrow \text{میلیون تومان } 75 + 15 = 90 = \text{سود حسابداری}$$

پ) شیب منحنی عرضه نشان‌دهنده درجه حساسیت تولیدکننده نسبت به قیمت است. اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است و اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی عرضه پایین است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱، ۲۹ و ۳۴)

۱۰۴- گزینه «۳»

(کنگور سراسری ۹۸)

ارزش مواد غذایی + ارزش ماشین‌آلات = تولید ناخالص داخلی

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش خدمات + ارزش پوشاک

$$\text{میلیارد ریال } 205 = 44 + \left(\frac{1}{4} \times 44\right) + 150 = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

$$\text{میلیارد ریال } 175 = 205 - 30 = 205 - \left(\frac{2}{3} \times 45\right) = \text{تولید خالص داخلی}$$

$$\text{ریال } 5,000 = \frac{175,000}{35} = \frac{\text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{تولید خالص داخلی سرانه}$$

+ تولید خارجیان مقیم کشور - تولید خالص داخلی = تولید خالص ملی

تولید مردم کشور که در خارج ساکن هستند

$$\text{میلیارد ریال } 176 = 175 - 44 + 45 = \text{تولید خالص ملی}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)



۱۰۵- گزینه ۱»

(فاطمه فهیمیان)

$$\text{میلیارد ریال } 9 = \frac{90}{10} = \frac{\text{بهای کالای سرمایه ای}}{\text{عمر مفید آن}} = \text{هزینه استهلاک سالانه}$$

$$\text{میلیارد ریال } 18 = \frac{20}{100} \times 90 = \text{میزان کاهش بهای کالا}$$

$$\text{میلیارد ریال } 72 = 90 - 18 = \text{قیمت جدید کالا}$$

$$\text{میلیارد ریال } \frac{7}{2} = \frac{72}{10} = \text{هزینه استهلاک سالیانه با احتساب قیمت جدید کالا}$$

$$\text{میلیارد ریال } \frac{28}{8} = 7/2 \times 4 = \text{هزینه استهلاک چهار سال آخر}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۰۶- گزینه ۳»

(فاطمه فهیمیان)

الف) درآمد ملی در برگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصیب اعضای جامعه می‌شود. این درآمدها عبارتند از:

درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمدهای صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه، ردیف ۴)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره، ردیف ۲)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.

(ب)

$$\text{میلیارد ریال } 300 = \frac{1}{3} \times 900 = \text{درآمد صاحبان املاک و مستغلات}$$

$$\text{میلیارد ریال } 1200 = \frac{3}{4} \times 800 = \text{درآمد صاحبان سرمایه}$$

$$\text{میلیارد ریال } 375 = \frac{1}{4} (300 + 1200) = \text{دستمزدها}$$

$$\text{میلیارد ریال } 4195 = 620 + 300 + 900 + 1200 + 375 + 800 = \text{درآمد ملی}$$

(ج)

$$\text{ریال } \frac{52427}{5} = \frac{4195000}{80} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{درآمد سرانه}$$

د) محاسبه شاخص به صورت سرانه عبارت از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه است.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

۱۰۷- گزینه ۳»

(سارا شریفی)

الف) با توجه به نمودار، خط «S» نشان‌دهنده منحنی عرضه - قیمت و صعودی است. خط «D» نشان‌دهنده منحنی تقاضا - قیمت و نزولی است.

(ب)

کمبود تقاضا در قیمت ۵۰۰ ریال

$$\text{مقدار تقاضا در قیمت } 500 - \text{مقدار عرضه در قیمت } 500 =$$

$$\text{کیلو } 1350 - 0 = 1350 = \text{کمبود تقاضا در قیمت } 500 \text{ ریال}$$

$$\text{کیلو } 750 = \text{مقدار تقاضای تعادلی}$$

$$\text{مقدار تقاضای تعادلی} - \text{کمبود تقاضا در قیمت } 500 \text{ ریال}$$

$$\text{کیلو } 600 = 1350 - 750$$

ج) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی مازاد عرضه یا کمبود تقاضا داریم.

$$= \text{مازاد عرضه (کمبود تقاضا) در قیمت } 450 \text{ ریال}$$

$$\text{مقدار تقاضا در قیمت } 450 \text{ ریال} - \text{مقدار عرضه در قیمت } 450 \text{ ریال}$$

$$\text{کیلو } 900 = 1150 - 250$$

در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی کمبود عرضه یا مازاد تقاضا داریم.

$$= \text{مازاد تقاضا (کمبود عرضه) در قیمت } 300 \text{ ریال}$$

$$\text{مقدار عرضه در قیمت } 300 \text{ ریال} - \text{مقدار تقاضا در قیمت } 300 \text{ ریال}$$

$$\text{کیلو } 400 = 850 - 450$$

د) در سطح قیمت تعادلی یعنی ۳۵۰ ریال و مقدار ۷۵۰ کیلو تولیدکننده

$$\text{ریال } 262,500 = 350 \times 750 \text{ بیشترین دریافتی را دارد:}$$

ه) در بازار هنگامی «کمبود عرضه» اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت

تعادلی پایین‌تر باشد. در نتیجه، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید

کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه، برای خرید کالا حاضرند مبلغ

بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. بالا رفتن قیمت

باعث می‌شود که از یک سو، تولیدکنندگان رغبت بیش‌تری به تولید نشان

دهند و از سوی دیگر، مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند، پس در حالت

کمبود، قیمت بالا می‌رود و فاصله بین عرضه و تقاضا کاهش می‌یابد. این

افزایش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله بین عرضه و تقاضا از

بین برود و تعادل در بازار برقرار شود. این سطح قیمت همان قیمت تعادلی

است. بنابراین در قیمت ۱۰۰ ریال، قیمت باید ۲۵۰ ریال افزایش یابد تا به

سطح قیمت تعادلی (۳۵۰ ریال) برسیم.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

۱۰۸- گزینه ۴»

(فاطمه هباتی)

الف) در دو کشور نروژ و موزامبیک شاخص «رشد» با شاخص «توسعه» هماهنگ است و در کشور چین این هماهنگی وجود ندارد.

ب) امید به زندگی در موزامبیک: ۵۵/۱ سال

تولید ناخالص داخلی سرانه در نروژ (به دلار PPP ثابت سال ۲۰۱۱):

$$62448 \text{ دلار}$$

نرخ باسوادی بزرگسالان در ایران: ۸۴/۳ درصد

رتبه کشورهای قطر، چین و نروژ به ترتیب در شاخص توسعه انسانی،

ج) رتبه کشور قطر در شاخص توسعه انسانی: ۳۲

رتبه کشور چین در شاخص توسعه انسانی: ۹۰

رتبه کشور نروژ در شاخص توسعه انسانی: ۱

د) همان‌گونه که در جدول مشاهده می‌شود، سطح پایین توسعه در کشور

موزامبیک با سطح پایین رشد در این کشور هماهنگی دارد. هماهنگی سطح

توسعه و سطح رشد در مورد بیشتر جوامع امروزی صادق است.

(اقتصاد، رشد توسعه و پیشرفت، صفحه ۸)

۱۰۹- گزینه ۲»

(فاطمه فهیمیان)

$$= \text{تولید کل به قیمت جاری در سال } 97$$

$$\text{(قیمت کالای A در سال } 97 \times \text{مقدار کالای A در سال } 97)$$

$$+ \text{(قیمت کالای B در سال } 97 \times \text{مقدار کالای B در سال } 97)$$

$$= \text{تولید کل به قیمت جاری در سال } 97 = (140 \times 250) + (250 \times 220)$$

$$\text{تومان } 104,000 = 49,000 + 55,000$$

$$= \text{تولید کل به قیمت ثابت در سال } 97$$

$$\text{(قیمت کالای A در سال } 95 \times \text{مقدار کالای A در سال } 97)$$

$$+ \text{(قیمت کالای B در سال } 95 \times \text{مقدار کالای B در سال } 97)$$

$$\text{تومان } 65,500 = 28,000 + 37,500 = (140 \times 200) + (250 \times 150)$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)



۱۱۰- گزینه «۳»

(عبیرضا رضایی)

تومان $25,000 \times 35,000 = 875,000,000 = 875$ در آمد سالانه کارخانه

میلیون تومان $875 =$

میلیون تومان $1 \times 12 \times 40 = 480 =$ حقوق سالانه کارگران و کارمندان

تومان $500,000 \times 12 = 6,000,000 =$ هزینه سالانه اجاره انبار

میلیون تومان $6 =$

میلیون تومان $\frac{1}{6} \times 480 = 8 =$ هزینه استهلاک سالیانه

میلیون تومان $\frac{2}{3} \times 6 = 4 =$ هزینه خرید مواد اولیه

میلیون تومان $480 + 6 + 26 + 8 + 4 = 524 =$ مجموع هزینه‌ها

مجموع هزینه‌های سالیانه - درآمد سالیانه = عملکرد سالیانه بنگاه

میلیون تومان (سود یا منفعت) $875 - 524 = 351 =$ عملکرد سالیانه بنگاه

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۱۱- گزینه «۱»

(تسیرین یعقوبی)

الف) کارکرد اسناد اعتباری (مثل سفته، چک، پول، برات، حوالجات، تمبر و ... تضمین تعهدات است نه تأمین مالی.

ب) فروش اقساطی: بانک‌ها بنا به تقاضای کتبی مشتریان خود، ماشین‌آلات و تأسیساتی را که عمر مفید آن‌ها بیش از یک سال است، خریداری می‌کنند و به صورت قسطی به مشتریان می‌فروشند.

پ) بورس از طریق تشویق مردم به پس‌انداز و به‌کارگیری پس‌اندازها در فعالیت‌های مفید اقتصادی در کاهش نرخ تورم مؤثر است و با برقراری ارتباط بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه معاملات بازار سرمایه را تنظیم می‌کند.

ت)

$$100 \times \frac{\text{سطح قیمت قبلی} - \text{سطح قیمت جدید}}{\text{سطح قیمت قبلی}} = \text{نرخ تورم}$$

$$\text{نرخ تورم} = \frac{1620 - 1200}{1200} \times 100 = 35 \text{ درصد}$$

افزایش حقوق اسمی کارکنان دولت ۲۰ درصد است، در حالی که نرخ تورم برابر با ۳۵ درصد است. بنابراین قدرت خرید واقعی کارکنان دولت ۱۵ درصد $(-15\% = 35\% - 20\%)$ کاهش یافته است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۴۸، ۶۰، ۶۹، ۷۳ و ۷۴)

۱۱۲- گزینه «۳»

(کنگور سراسری ۹۸)

$$\text{واحد} = \frac{2}{5} \times 2000 = 800 = \text{ارزش پولی مسکوکات}$$

$$1000 = \text{سپرده دیداری} + \text{سپرده غیردیداری}$$

$$\text{واحد} = 1000 - 180 = 820 = \text{سپرده غیردیداری} \Rightarrow$$

ارزش پولی موجودی حساب‌های قرض‌الحسنه + سپرده غیردیداری = شبه پول

$$\text{واحد} = 820 + 1280 = 2100 =$$

+ اسکناس + مسکوکات + قرض‌الحسنه = نقدینگی

سپرده غیردیداری + سپرده دیداری

$$\text{واحد} = 1280 + 800 + 2000 + 1000 = 5080 = \text{نقدینگی}$$

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵)

۱۱۳- گزینه «۳»

(کنگور سراسری ۹۹)

الف) تولیدکنندگان برای انجام فعالیت‌های تولیدی خویش به ورودی‌های مختلفی نظیر نیروی کار، مواد اولیه، تجهیزات و سایر ملزومات نیازمندند که به آن‌ها نهاده‌های تولید یا عوامل تولید می‌گویند. بدهی است که تولیدکنندگان کالاها را به نهاده‌های مختلف به نهاده‌های متفاوتی نیاز دارند، برای مثال، یک مؤسسه تولید محصولات کشاورزی، به زمین کشاورزی، نیروی کار، آب، کود، انبار و سردخانه نیاز دارد، در حالی که یک مؤسسه تولید محصولات صنعتی به نیروی کار، ماشین‌آلات، مواد اولیه و نظایر آن نیازمند است.

ب) انگیزه تولیدکنندگان از تولید و عرضه کالاها و خدمات: کسب سود است.

تصمیم تولیدکنندگان در مورد میزان تولید یک کالا از عواملی چون سطح قیمت آن کالا، هزینه‌های تولید (قیمت‌های عوامل تولید) و پیش‌بینی تولیدکنندگان در مورد رونق یا رکود بازار تأثیر می‌پذیرد.

ج) در حسابداری ملی فقط آن دسته از فعالیت‌های تولیدی (اعم از تولید کالاها یا خدمات) در محاسبه و سنجش منظور می‌شود که دارای ۳ شرط زیر باشند:

۱) از بازار عبور کند: یعنی تولیدکننده در مقابل دریافت پول، آن کالا یا خدمت را به مصرف‌کننده تحویل دهد.

مانند: فعالیت تولیدی زنان در مزرعه‌ها (فعالیت تولیدی زنان در خانه و تولید کالاها و خدماتی به‌صورت غذا، بهداشت و تربیت فرزندان در حسابداری ملی منظور نمی‌شود).

۲) فعالیت‌هایی که به تولید کالا یا خدمات نهایی منتهی شود.

۳) قانونی و مجاز باشند.

د) زمانی می‌توان گفت نقدینگی افزایش یافته است که نرخ رشد آن از نرخ رشد تورم بیشتر شده باشد.

ه) بانک‌ها حتی اگر اجازه چاپ پول را هم نداشته باشند، امکان خلق نوع دیگری از پول (شبه پول) را دارند.

فرایند «خلق شبه پول» یا «خلق اعتبار» از چاپ پول متفاوت است و دولت‌ها باید این توان بانک‌ها در خلق پول را کنترل کنند.

و) بورس با برقراری ارتباط بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه معاملات بازار سرمایه را تنظیم می‌کند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۵، ۳۳، ۴۱، ۴۲، ۶۰، ۶۴ و ۷۴)

۱۱۴- گزینه «۲»

(فارج از کشور ۹۹)

الف) عوامل مولد انسانی شامل نیروی کار (کارگر ساده)، کارفرما (صاحب کسب و کار محصول)، مدیر، متخصص و کارآفرین است. گاهی از متخصصان به عنوان سرمایه انسانی یاد می‌شود.

ب) شیب منحنی تقاضا: نشان‌دهنده میزان حساسیت تقاضای فرد نسبت به قیمت براساس شیب منحنی تقاضا، کالاها به دو دسته (ضروری و تجملی) تقسیم می‌شوند.

اگر شیب منحنی تقاضا زیاد باشد: عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است = کشش قیمتی تقاضا کم است = کالا ضروری است.

اگر شیب منحنی تقاضا کم باشد: عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت زیاد است = کشش قیمتی تقاضا زیاد است = کالا لوکس است.

ج) حسابداری ملی: شاخه‌ای از مطالعات اقتصادی است که با ارائه شاخص‌های گوناگون به بررسی و اندازه‌گیری میزان فعالیت‌های اقتصادی در سطح ملی می‌پردازد. مثلاً میزان تولید کالا و خدمات، صادرات، واردات، مصرف و پس‌انداز کل کشور، حجم نقدینگی و سطح عمومی قیمت‌ها و سایر متغیرهای کلان را در جامعه محاسبه می‌کند.

د) قبل از شکل‌گیری خدمات نوین بانک، نقدینگی کل مساوی با مجموع مسکوکات و اسکناس‌های در گردش و خارج از گردش (پس‌انداز خانگی) بود.

ه) سپرده پس‌انداز: حسابی است که پول مشتری برای مدتی نامعین در آن نگهداری می‌شود اما مشتری می‌تواند با مراجعه به بانک موجودی این حساب را هر زمان که بخواهد دریافت کند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۶، ۳۳، ۴۰، ۶۰ و ۶۵)



۱۱۵- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

اطمینانی که مردم به ارزش پول در مبادلات دارند، «پشتوانه پول» به‌شمار می‌رود. زمانی که پول فلزی (طلا و نقره) رایج بود، پشتوانه پول همان طلا و نقره موجود در خود پول بود. پشتوانه پول کاغذی هم پول‌های فلزی و شمش‌های طلا و جواهراتی بود که نزد صراف یا بانک بود؛ اما امروزه پول‌های فلزی، کاغذی، تحریری و الکترونیکی که در دست افراد است، پشتوانه‌ای جز قدرت اقتصادی کشور ندارد. (اقتصاد، پول، صفحه ۵۷)

۱۱۶- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۹۶)

الف) چون یک واحد پول نتوانسته است در طول زمان ارزش خود را حفظ کند، می‌گوییم قدرت خرید آن دستخوش تغییر است.
ب) پول در مقابل «سطح عمومی قیمت‌ها» ارزش خود را حفظ نکرده است.
ج) قدرت خرید پول به «سطح عمومی قیمت‌ها» در جامعه بستگی دارد.
د) رابطه قدرت خرید پول با «سطح عمومی قیمت‌ها» یک رابطه معکوس است. هرچه سطح عمومی قیمت‌ها افزایش یابد، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد و برعکس، با پایین رفتن سطح عمومی قیمت‌ها قدرت خرید پول افزایش می‌یابد.
ه) یکی از دلایل کاهش قدرت خرید پول، حجم زیاد پول نسبت به تولید در یک جامعه است.
و) کاهش قدرت خرید پول در جامعه نتیجه وجود تورم در آن جامعه است. (اقتصاد، پول، صفحه ۵۹)

۱۱۷- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

الف) درست است.
ب) نادرست است. مدیران این مؤسسات با گذشت زمان متوجه دو نکته مهم شدند: ۱- در اغلب موارد صاحبان پول‌های فلزی، تمامی پول خود را از صندوق مؤسسه خارج نمی‌کنند و به همین سبب، بخشی از کل موجودی برای پاسخ‌گویی به مراجعان کافی است. ۲- هم‌زمان با مراجعه تعدادی از افراد به مؤسسه برای دریافت پول خود، عده‌ای نیز برای واریز کردن پول به حسابشان مراجعه می‌کنند. در نتیجه هیچ‌گاه موجودی صندوق به صفر نمی‌رسد.
ج) نادرست است. در مؤسسه‌های مالی که مالک پول‌های راكد صرافان دیندار بودند، پول‌های مردم را نزد خود امانت می‌دانستند. بنابراین نمی‌توانستند بدون رضایت صاحب پول از آن استفاده کنند. اگر هم این پول‌های راكد را با اجازه صاحبان اصلی و از سوی آن‌ها به کار می‌گرفتند در این صورت مؤسسه مالی صرفاً واسطه و وکیل بود، سود فعالیت اقتصادی هم مال صاحب اصلی پول می‌شد و مؤسسه فقط حق الوکاله خود را برمی‌داشت.
د) نادرست است. در جوامع غیردینی، صاحبان مؤسسات پولی، پول‌های راكد را نه تنها امانت بلکه قرض مردم به خود و مال خود می‌دانستند. بنابراین آن‌ها را وام می‌دادند و ربا می‌گرفتند.
ه) درست است. (اقتصاد، بانک، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۱۱۸- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

«مضاربه»: قراردادی است که به‌موجب آن، بانک سرمایه‌ای را تأمین می‌کند و طرف دیگر با آن به تجارت می‌پردازد. در نهایت، سود حاصل از سرمایه بین بانک و طرف دیگر تقسیم می‌شود.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مساقات»: قراردادی است میان صاحب باغ و دیگری که به‌ازای دریافت «مقداری از محصول»، کار نگهداری از باغ و برداشت را انجام می‌دهد.
گزینه «۲»: «مشارکت مدنی»: قراردادی بازرگانی است که به‌موجب آن دو یا چند شخص حقیقی یا حقوقی از جمله بانک، سرمایه نقدی یا جنسی خود را به شکل «مشاع» و به‌منظور ایجاد سود در هم می‌آمیزند.
گزینه «۴»: «خرید دین»: طبق این قرارداد بانک‌ها می‌توانند اسناد و اوراق تجاری متعلق به واحدهای تولیدی، خدماتی و بازرگانی را «تنزیل» کنند. (اقتصاد، بانک، صفحه ۶۹)

۱۱۹- گزینه «۱»

(فاطمه فمیمیان)

الف) درست است.
ب) نادرست است. در بورس‌های کالا بیشتر کالاهای واسطه‌ای و مواد خام و اولیه مثل گندم، جو، آهن، مس، زغال‌سنگ، نفت و برخی مواد شیمیایی مورد معامله قرار می‌گیرد.
ج) نادرست است. بورس کالا محل مبادلات کاغذی آن کالا است و کالایی در آن مبادله نمی‌شود.
د) نادرست است. به بازار رسمی و دائمی که در محلی معین تشکیل می‌شود و در آن اوراق بهادار مورد معامله قرار می‌گیرد، «بورس اوراق بهادار» گفته می‌شود.
ه) نادرست است. به بازاری که در آن کالا یا کالاهای معینی مورد معامله قرار می‌گیرد، «بورس کالا» می‌گویند.

(اقتصاد، بازار سرمایه، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۲۰- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۳)

گروه کشورها	متوسط درصد نرخ باسوادی بزرگسالان	متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان (در هر ۱۰۰۰ نفر)	امید به زندگی در بدو تولد
۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف	۵۷/۱٪	۸۹/۴	۶۰/۵ سال
۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد	نزدیک به ۱۰۰٪	۶	۸۰/۵ سال

(اقتصاد، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۲)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۲۱- گزینه «۴»

(اعظم نوری‌نیا)

الف) نثر این دوره، ساده و روان است و بیشتر به موضوع‌های حماسی، ملی و تاریخی توجه دارد.
د) اصل تفسیر طبری را محمدبن جریر طبری به زبان عربی نوشته است و جمعی از دانشمندان آن زمان به فارسی ترجمه کرده‌اند.
ج) داستان‌سرایی و قصه‌پردازی و آوردن حکایت‌ها و مثل‌ها در شعر این دوره آغاز گشت.
ع (علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۲۲- گزینه «۳»

(فرهاد علی‌نژاد)

در این دوره، در پی تحول روحی سنایی و پیروی شاعران بزرگی چون عطار و مولوی از او، ادب فارسی به سمت تصوف و عرفان رفت و شعر با خروج از دربارها به خانقاه‌ها ورود پیدا کرد.
ع (علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۲)

۱۲۳- گزینه «۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

نخستین آثار نظم زبان فارسی بعد از اسلام، ابتدا در سیستان و سپس در خراسان بزرگ (خراسان کنونی و افغانستان و تاجیکستان، ماوراءالنهر و ترکستان) پدید آمد.
یکی از ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی «کم بودن لغات عربی - به جز اصطلاحات دینی و علمی - و لغات بیگانه، در مقایسه با دوره‌های بعد» است.
ع (علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۲)



۱۲۴- گزینه ۳»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

ویژگی زبانی ذکر شده در گزینه ۳» مربوط به نثر سبک خراسانی است.
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۴)

۱۲۵- گزینه ۴»

(سمیه قان‌پیلی)

جمله‌های کوتاه و استفاده از آرایه سجع در جهت نزدیک شدن به شعر مهم‌ترین ویژگی‌های نثر موزون هستند که تنها در عبارت گزینه ۴» دیده می‌شود. در این عبارت که از آثار خواجه عبدالله انتخاب شده، استفاده از آیات قرآنی هم دیده می‌شود، اما از این آیات در جهت موزون کردن بیشتر کلام مدد گرفته شده است. اینکه در ویژگی‌های نثر فنی از آوردن امثال گوناگون عربی سخن رفته، به این معنا نیست که در نثر موزون، هیچ عبارت عربی یافت نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۱۲۶- گزینه ۱»

(ممیر مهرشی)

در عبارت صورت سؤال کلمات «چشم» و «گوش» سجع متوازن دارند. سجع موجود بین کلمات «مقبول»، «مخصوص» و «موصوف» در گزینه ۱» نیز از نوع سجع متوازن است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، برید لفظی، صفحه ۵۳)

۱۲۷- گزینه ۴»

(سید علیرضا امیری)

بیت گزینه ۴» فاقد جناس و دارای موازنه است.

یک	کنجدش	نگنجد	در	سینه	گنج	توران
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
یک	سنجدش	نسنجد	در	دیده	ملک	بربر

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: «منال و منال» و «مدار و مدار» جناس تام دارند.

گزینه ۲»: بیت فاقد موازنه است.

گزینه ۳»: «عیب و غیب» و «اشرار و اسرار» جناس ناقص اختلافی دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، برید لفظی، ترکیبی)

۱۲۸- گزینه ۴»

(ممیر مهرشی)

جناس همسان: «داد» اول: عدالت و انصاف، «داد» دوم: فعل از مصدر «دادن» و اعطا کردن / جناس ناهمسان: «گردون» و «گردان»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: جناس همسان: «که» اول: چه کسی، «که» دوم: حرف ربط / فاقد جناس ناهمسان

گزینه ۲»: فاقد جناس همسان / جناس ناهمسان: «بیشی» و «پیشی»

گزینه ۳»: فاقد جناس همسان / جناس ناهمسان: «بخت» و «سخت»

(علوم و فنون ادبی (۱)، برید لفظی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۲۹- گزینه ۲»

(ممیر مهرشی)

موازنه دارد؛ تقابل سجع‌های متوازن و متوازی در دو مصراع، موجب پیدایی آرایه موازنه شده است. / بیت فاقد جناس است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: سجع: کوی، سوی، روی / تشبیه: شمع روی

گزینه ۳»: تکرار واژه‌های «اثر» و «ما» / واج‌آرایی مصوت بلند «ا» در مصراع نخست

گزینه ۴»: جناس: «سر» و «زر» / تکرار واژه «سر»

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و برید، ترکیبی)

۱۳۰- گزینه ۳»

(سید علیرضا امیری)

اشتقاق در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: «فارغ و فراغت

گزینه ۲»: طلعت، طلوع و طالع

گزینه ۴»: مضطرب و اضطراب / ممتحن و امتحان

(علوم و فنون ادبی (۱)، برید لفظی، صفحه ۹۹)

۱۳۱- گزینه ۱»

(تسیرین حق‌پرست)

بیت گزینه ۱» در وزنی نشاط‌آور سروده شده است، در حالی که مضمونی غمناک را بیان می‌کند.

ابیات گزینه‌های «۳» و «۴» محتوایی شادی‌آور را در اوزانی با همین حالت موسیقایی بیان نموده است و بیت گزینه ۲» نیز محتوایی حماسی را در وزن ضربی و تند با آهنگ کوبنده بیان داشته است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۳۲- گزینه ۳»

(ممیر مهرشی)

ای	عق	ل	ن	گف	تم	ک
-	-	U	U	-	-	U
در	دو	ل	ت	خا	قا	ن

ت	در	عش	ق	ن	گن	جی
U	-	-	U	U	-	-
ت	وان	کر	د	خ	لا	فت

هجاهای کشیده: کلمات «عقل» و «عشق» در مصراع اول و واژه «کرد» در مصراع دوم
(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۱۳۳- گزینه ۱»

(ممیر مهرشی)

ن	آن	چ	نان	ب	ت	مش
U	-	U	-	U	U	-
ک	یا	د	خی	ش	ت	نم

غو	ل	می	ب	هش	تی	رو
-	U	-	U	-	-	-
در	ض	می	ر	می	آ	ید

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۳۴- گزینه ۴»

(سعید جعفری)

ردیف: فارغیم / قافیه: «گلزار» و «خمار» (فاقد حرف الحاقی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: قافیه: «پریشات» و «ویرانت» (حروف الحاقی: - ت)

گزینه ۲»: قافیه: «بنوردیم» و «می‌گردیم» (حروف الحاقی: - یم)

گزینه ۳»: قافیه: «ندانم» و «نخوانم» (حروف الحاقی: - م)

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۳۵- گزینه ۳»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

واژه‌های «مرهم - عالم» و «منت - ملک» قافیه ساخته‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۹۱)

۱۳۶- گزینه ۲»

(سید علیرضا امیری)

واژگان و حروف قافیه در گزینه‌ها:

گزینه ۱»: «کیبود و بگشود»؛ ود

گزینه ۲»: «گسترد و زرد»؛ - ر د

گزینه ۳»: «استاد و باد»؛ اد

گزینه ۴»: «شادان و آبادان»؛ اد

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)



۱۳۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط: بی‌ارزش دانستن بهشت بدون معشوق
مفهوم بیت گزینه «۳»: ارزشمند بودن دل خالی از هوس
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۵۸)

۱۳۸- گزینه «۲»

(مفسر اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: توصیه به ترک تعلقات
مادی و وابسته نبودن به مال دنیا و گذشتن از آن
مفهوم بیت گزینه «۲»: طلب عنایت عاشق از معشوق
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۱۹)

۱۳۹- گزینه «۳»

(مفسر اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت مرتبط: اگر می‌خواهی از دیگران
آزار نبینی، در فکر آزار آنان نباش.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تنها عاشق، حال عاشق رنج کشیده را درک می‌کند.
گزینه «۲»: جلوه‌گری معشوق، موجب رنج و آزار عاشق است.
گزینه «۴»: طلب عنایت عاشق از معشوق.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۲۵)

۱۴۰- گزینه «۲»

(مفسر اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: توصیه به بذل جان در راه عشق (جان‌فشانی در عشق)
مفهوم بیت گزینه «۲»: تأثیر فراوان عشق در انجام کارهای دشوار و ناممکن
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۱۰۵)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۴۱- گزینه «۲»

(مفسر هیوان‌بین- قائنات)

«هذه ظواهر الطبیعة التي»: این‌ها پدیده‌های طبیعت‌اند که (رد سایر
گزینه‌ها) / «كانت تحیر»: حیرت‌زده می‌کرد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) /
«التأس»: مردم / «سنوات»: سال‌ها / «ولكنها»: ولی (آن) / «اليوم»: امروز /
«تعتبر»: (فعل مضارع مجهول) به شمار می‌رود (رد گزینه ۴) / «من الظواهر
الجاذبة للسياح»: از پدیده‌های جذب‌کننده گردشگران (رد سایر گزینه‌ها)
(عربی (۱)، ترمیمه)

۱۴۲- گزینه «۳»

(ولی برقی - ابهر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تستوی» به معنای «مساوی هستند» می‌باشد. «می‌دانی»
معادلی در عبارت عربی ندارد. ترجمه صحیح عبارت: ای فرزندم آیا نیکی و
بدی مساوی هستند!

گزینه «۲»: «رُبع» به معنای «یک‌چهارم» است.

گزینه «۴»: «عن وطنه» به معنای «از وطنش» است.

ترجمه صحیح عبارت: این سرباز از وطنش دفاع خواهد کرد و عقب‌نشینی
نخواهد نمود!
(عربی (۱)، ترمیمه)

۱۴۳- گزینه «۲»

(هسین رضایی)

«این کشاورزان»: هؤلاء الفلاحون (رد سایر گزینه‌ها) / «کار می‌کردند»: (معادل
ماضی استمراری) کان... یعملون (رد گزینه ۱) / «از صبح تا شب»: من الصبح
إلى الليل (رد گزینه ۴) / «به هم کمک می‌کردند»: کان... يتعاونون

(عربی (۱)، ترمیمه)

۱۴۴- گزینه «۲»

(سید مفسر علی مرتضوی)

«الشباب»: جوانی، جوانان («الشباب» هم جمع مکسر «شباب» و به معنی
«جوانان» است، هم به معنی «دوره جوانی» به کار می‌رود.) / «ما أجمل»:
چه زیباست (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «السابعة و الستين»: شصت و هفت
سالگی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) (عربی (۱)، ترمیمه)

۱۴۵- گزینه «۳»

(ولی برقی - ابهر)

فعل «استخدمت» به صورت ماضی مجهول به کار رفته است و حرکت‌های
آن صحیح نیست و باید در این عبارت به صورت «استخدمت» به کار برود.
هم‌چنین «ذوثة» صحیح است.

ترجمه عبارت: آیا می‌دانی که چین اولین کشوری است که پول‌های کاغذی
(اسکناس‌ها) را استفاده کرد!

(عربی (۱)، ضبط حرکات)

۱۴۶- گزینه «۴»

(سید مفسر علی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «جمع مکسر أو جمع تکسیر» نادرست است. «المواطنين»
جمع مذکر سالم است.

گزینه «۲»: «مصدر، مضاف‌الیه» نادرست است. «تحدیرتة» مصدر نیست و
از نظر اعراب هم، صفت برای «لوحات» است.

گزینه «۳»: «مصدره علی وزن «تفعل»، فاعله: لوحات» نادرست است.
«تحدّر» از باب تفعیل است. «لوحات» هم قبل از آن آمده است و نمی‌تواند
فاعل آن باشد.

(عربی (۱)، تحلیل صرفی و اعراب)

۱۴۷- گزینه «۱»

(هسین رضایی)

ترجمه عبارت: «در این سفر، پدربزرگم، پدر و مادرم، دو خواهرم و دو برادرم
مرا همراهی خواهند کرد، پس پدرم ... بلیت برای همه می‌خرد!»

خود فرد، پدربزرگ، پدر و مادر، دو خواهر و دو برادرش مجموعاً هشت نفر هستند.
(عربی (۱)، عدد)

۱۴۸- گزینه «۲»

(هسین رضایی)

«الحيوانات» جمع سالم است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «غصون» جمع مکسر «غصن» و «الأشجار» جمع مکسر
«الشجر» است.

گزینه «۳»: «الذّرر» جمع مکسر «الذّر»، «الأخجار» جمع مکسر «الحجر» و
«ذات»: اسم مفرد است.

گزینه «۴»: «الدّلافین» جمع مکسر «الدلفین» و «السّفن» جمع مکسر
«السّفينة» است.
(عربی (۱)، قواعد اسم)

۱۴۹- گزینه «۳»

(نورید امسالی)

در گزینه «۳»، «يجتنبون» خبر است که جمله فعلیه محسوب می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، «صديق»، در گزینه «۲»، «علماء» و در گزینه «۴»، «مهم»
خبر هستند.

دقت کنید در گزینه «۲»، چون «علماء» بدون «ال» بعد از اسم اشاره آمده
است، خبر محسوب می‌شود. (ترجمه عبارت: این‌ها دانشمندانی هستند که
برای کشف رازهای آفرینش تلاش می‌کنند!)

(عربی (۱)، انواع پیملاط)



۱۵۰- گزینه «۳»

(عمر، تاج‌بفش)

تشریح گزینه‌ها:

فعل «لا تخزنی» در گزینه «۱»، به معنی «رسوایم نکن» با سه حرف اصلی «خ ز ی» است و نون در آن جزء حروف اصلی فعل نیست، پس نون وقایه محسوب می‌شود.

در گزینه «۲»، «تعینتی» دارای نون وقایه است.

دقت کنید در گزینه «۳»، سه حرف اصلی فعل «خ ز ن» و معنی آن، «انباز نکن» است و لذا نون در آن نون وقایه نیست.

در گزینه «۴»، «لیتتی» از حروف مشبّهه بالفعل و دارای نون وقایه است.

(عربی (۱)، قواعد فعل)

تاریخ پایه

۱۵۱- گزینه «۲»

(علی‌مهمر کریمی)

برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۴)

۱۵۲- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

باستان‌شناسان برای کشف آثار باستانی و تاریخی، از ابزارها و فناوری‌های جدید و پیشرفته‌ای مانند پهپادها، رادارها، عکس‌های هوایی، تصاویر ماهواره‌ای، روش‌های الکترومغناطیسی و سامانه‌های اطلاعات جغرافیایی، که قابلیت زیادی در نقشه‌برداری، کشف و بازسازی دقیق محوطه‌ها و آثار باستانی دارند، استفاده می‌کنند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۴)

۱۵۳- گزینه «۳»

(ملیبه کریمی)

در حدود ۱۵۰۰ ق.م، دسته‌هایی از اقوام آریایی از سمت شمال غرب وارد هند شدند و به تدریج بر بخش‌های شمال هند مسلط شدند و قدرت و نفوذ خود را تا نواحی مرکزی آن کشور گسترش دادند. نواحی استوایی و مرطوب جنوب هند، زیر سلطه مهاجران آریایی درنیامد و قومی تیره‌پوست موسوم به دراویدی‌ها تا قرن‌ها در آنجا به زندگی مستقل خود ادامه داد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۴۳)

۱۵۴- گزینه «۳»

(علی‌مهمر کریمی)

پس از پایان جنگ‌های یونان و ایران، دولت-شهر آتن به رهبری پریکلس، سیاستمدار آزادی‌خواه، به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی گام برداشت.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۵۲)

۱۵۵- گزینه «۳»

(میلاد باغ‌شینی)

یکی از انسانی‌ترین و شکوهمندترین فتوحات تاریخ جهان، فتح مسالمت‌آمیز بابل توسط کورش (کورش دوم) بزرگ در سال ۵۳۹ ق.م است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۳)

۱۵۶- گزینه «۳»

(ملیبه کریمی)

بنیان‌گذار سلسله اشکانیان، آرشک، از قبیله پرنی یا آیرنی در شرق ایران بود که بر فرمانروای سلوکی در ناحیه‌ای در حوالی قوچان امروزی شورید و پارت و گرگان را از دست سلوکیان خارج کرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۱)

۱۵۷- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

دلیل توانمندی سواره‌نظام اشکانی، پیشینه صحراگردی‌شان بود که به آنان توانایی جنگیدن و تحمل مشقت را داده بود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۷)

۱۵۸- گزینه «۳»

(ملیبه کریمی)

جایگاه و حقوق زنان در دوران باستان، تحت تأثیر آموزه‌های دین زرتشتی و فرهنگ عمومی قرار داشت. در قسمت‌هایی از کتاب اوستا که منسوب به زرتشت است، تفاوت چندانی میان زن و مرد وجود ندارد. تنها در بخش‌هایی از اوستا که احتمالاً در زمان ساسانیان توسط موبدان تدوین شده، موقعیت اجتماعی زن پایین‌تر از مرد قرار می‌گیرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۱۴)

۱۵۹- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

موبدان پس از شاپور یکم، اقدامات خود را برای نابودی مانی و مانویان تشدید کردند. سرانجام در زمان بهرام یکم، مانی به زندان افتاد و اندکی بعد اعدام شد. پیروان او نیز که تحت تعقیب و شکنجه قرار گرفته بودند، به مناطق مرزی امپراتوری ساسانی یا سرزمین‌های دیگر گریختند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۵)

۱۶۰- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

مصالح ساختمانی در دوره اشکانی بیشتر شامل خشت، آجر، سنگ تراشیده و تراشیده است. ساخت بناهای طاق‌دار، گنبدی و دارای ایوان، از ویژگی‌های معماری دوران اشکانیان به شمار می‌رود. هنر گچ‌بری در زمان اشکانیان رواج یافت و در بناهای کوه خواجه، به نهایت ظرافت رسید. آرایه دیگری که در معماری اشکانی رواج داشته، نقاشی دیواری است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۴۸)

۱۶۱- گزینه «۴»

(علی‌مهمر کریمی)

تاریخ طبری نوشته محمدبن جریر طبری در دوره ساسانیان ترجمه و تلخیص شد و از کهن‌ترین تاریخ‌های عمومی به زبان فارسی شمرده می‌شود.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۴)

۱۶۲- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)

مورخ در تاریخ‌نگاری به روش ترکیبی ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خیر از چشم او دور بماند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

۱۶۳- گزینه «۳»

(ملیبه کریمی)

روابط فاطمیان و عباسیان همواره خصومت‌آمیز بود. خلفای فاطمی با تسلط بر مناطق شام و حجاز، حکومت عباسیان را به شدت مورد تهدید قرار داده بودند. فاطمیان همچنین با فرستادن عده زیادی از مبلغان مذهب اسماعیلیه به سرزمین‌های عراق، ایران و یمن و گسترش دعوت اسماعیلی، خشم و وحشت خلفای عباسی را برانگیخته بودند. در مقابل عباسیان نیز کوشیدند با استفاده از توان سیاسی و نظامی حکومت سلجوقیان با خلافت فاطمی مقابله کنند. آنان همچنین به ترفندهای گوناگونی متوسل شدند تا نشان دهند که نسب خلفای فاطمی جعلی است.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

۱۶۴- گزینه «۳»

(علی‌مهمر کریمی)

پیروزی اعراب مسلمان در جنگ نهاوند سرنوشت حکومت ساسانی را قطعی کرد. فاتحان، این پیروزی را فتح‌الفتوح نامیدند. به دنبال آن، سپاهیان مسلمان از هر سوی به داخل ایران پیش تاختند و تا دوران خلافت عثمان، بیشتر شهرها و ولایات مختلف را یکی پس از دیگری به جنگ و یا صلح گشودند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۸۳)



۱۶۵- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی - نظامی خلفای عباسی بر ایران بود.
(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۴)

۱۶۶- گزینه «۲»

(میلاد باغ‌شیفی)

در زمان آلبارسلان، سلجوقیان در نبردی بزرگ که در ملازگرد رخ داد، سپاهیان امپراتوری روم شرقی را شکست دادند و آسیای صغیر را به قلمرو خود افزودند. در این زمان، قلمرو سلجوقیان از رود سیحون در شرق تا دریای مدیترانه گسترش یافت. این وسیع‌ترین قلمرو یک حکومت در ایران دوران اسلامی بود.
(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۰۳)

۱۶۷- گزینه «۱»

(ملیحه گریبی)

نامورترین نقاشان عصر تیموری، کمال‌الدین بهزاد بود که آثار و مکتب نگارگری او سرآغاز دگرگونی عظیمی در نقاشی به‌شمار می‌آید.
(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۲۹)

۱۶۸- گزینه «۲»

(میلاد باغ‌شیفی)

شاه عباس اول در جهت مقابله با دشمنان خارجی، نخست با دولت عثمانی صلح کرد و به خراسان لشکر کشید و با وارد آوردن ضربه‌ای سنگین بر ازبکان، آنان را عقب راند. (تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۴۰)

۱۶۹- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

پس از انقراض امپراتوری شارلمانی در اوایل قرن ۹ م، پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبودند.
(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر بربر، صفحه ۱۶۳)

۱۷۰- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

یکی از وجوه مهم تفکر رنسانس که ریشه در فرهنگ یونان باستان داشت، حرمت نهادن به اعتبار و ارزش انسان و تصدیق استعداد و توانایی‌های او بود، که از آن به عنوان اومانیزم یا انسان‌گرایی تعبیر می‌شود.
(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر بربر، صفحه ۱۷۶)

جغرافیای پایه

۱۷۱- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

سؤال «چه چیز»، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد؛ چه چیزی رخ داده است؟
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سؤال «کجا» که با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سر و کار دارد.

گزینه «۲»: سؤال «چرا» که به علت وقوع پدیده‌ها می‌پردازد.

گزینه «۴»: سؤال «چه موقع» به روند زمانی موضوعات می‌پردازد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۸)

۱۷۲- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی و همچنین در ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی واقع شده است.
(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۱۴)

۱۷۳- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

قله کوه بزمان یا خضر زنده در سیستان و بلوچستان قرار دارد (منطقه کوهستانی مرکزی).

رشته‌کوه‌های بشاگرد جزو کوه‌های شرق و جنوب شرقی هستند.

کوه‌های شاه‌کوه در منطقه کوهستانی البرز قرار دارد.

قره‌داغ از کوه‌های منطقه کوهستانی آذربایجان در شمال کشور است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۲۳، ۲۴، ۲۸ و ۲۹)

۱۷۴- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

ب) تنگه هرمز محل اتصال خلیج فارس و دریای عمان است.
ج) قشم بزرگ‌ترین جزیره خلیج فارس است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۱۷۵- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

عواملی چون ناهمواری‌ها، رودهای دائمی و موقت، پراکندگی معادن و پوشش گیاهی بر پراکندگی جمعیت تأثیر دارند.

نقشه صورت سؤال، نقشه رودهای دائمی و موقت ایران است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۱)

۱۷۶- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

در دوره صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه عناصر اصلی تقسیمات کشوری به ترتیب عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۷۱)

۱۷۷- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

روستاهای متمرکز تحت تأثیر پدیده‌های اطراف خود هستند. هر دو روستایی که در صورت سؤال به آن‌ها اشاره شده است، متمرکزند. روستاهایی که در دامنه یک کوهستان قرار دارند، پلکانی‌اند و روستایی که در امتداد یک جاده شکل می‌گیرد، خطی است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۷۸- گزینه «۱»

(مهمعلی فطیبه باگی)

موقعیت ریاضی ایران و گستردگی آن در عرض جغرافیایی، باعث تنوع اقلیمی و چشم‌اندازهای طبیعی شده است.

پیکره‌بندی طبیعی ایران، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌های بلند، دشت‌های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز، گردشگری زمین‌گردی (ژئوتوریسم) را ایجاد کرده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۹۶)

۱۷۹- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

الف: ساوان پراکنده ب: ساوان متراکم

(جغرافیا (۲)، تاهیه پیست، صفحه ۱۶)

۱۸۰- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

یکی از دلایل ظهور نواحی مختلف آب‌وهوایی در جهان، تابش خورشید است. زاویه تابش خورشید و میزان پراکندگی آن بر روی زمین یکنواخت نیست؛ چون محور زمین مایل است.
(جغرافیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۲۳)

۱۸۱- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

برخان از انواع اشکال تراکمی هستند که حاصل انباشته‌شدن ذرات توسط باد در یک مکان است.
(جغرافیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۱۸۲- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

زبان چینی از زیرشاخه‌های خانواده هندواروپایی محسوب نمی‌شود.

(جغرافیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۸۳- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

در گذشته، جنگ‌ها و دادوستد میان نواحی نقش مهمی در پدیدۀ پخش فرهنگی داشته‌اند.

(جغرافیا (۲)، نواهی انسانی، صفحه ۷۹)



۱۸۴- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

الف) ایالات متحده آمریکا حدود ۴۰ درصد ذرت جهان را تولید می‌کند.
ب) با به‌کارگیری روش‌های علمی انقلاب سبز، فیلیپین و پاکستان در تولید برنج به خودکفایی رسیده‌اند. (جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۱۸۵- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

کشورهای مرکز یا کانون‌های سلطه اقتصادی، به صدور سرمایه یعنی سرمایه‌گذاری در دیگر نواحی جهان می‌پردازند. این کشورها مانند یک قطب آهن‌ربا عمل می‌کنند و بخش عمده‌ای از سود و ثروت جهان را دریافت و جذب می‌کنند. (جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

۱۸۶- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

نابرابری اقتصادی در فضای جغرافیایی جلوه‌گر می‌شود. به عبارت دیگر، چون منابع و امکانات و خدمات به‌طور عادلانه توزیع نمی‌شود، نابرابری را می‌توان در سطح زمین و فضایی که انسان‌ها در آن زندگی می‌کنند، مشاهده کرد. (جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه ۱۰۶)

۱۸۷- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

قشم: منطقه آزاد هنگ‌کنگ و نخجوان: نواحی خودمختار (جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۱۹)

۱۸۸- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

از خط مینا به سمت دریا تا حدود ۱۲ مایلی، دریای سرزمینی نامیده می‌شود که آن هم متعلق به کشور مجاور است؛ اما سایر کشورها در آن منطقه حق عبور و مرور بدون ضرر را دارند. (جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۳۱)

۱۸۹- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

مکیندر سه قاره به‌هم‌چسبیده آسیا و اروپا و آفریقا را جزیره جهانی می‌نامید و بخش مرکزی این منطقه، یعنی شرق اروپا را، قلب خشکی جهان. (جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۴۴)

۱۹۰- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

برخورداری از آب و هوا نقش مهمی در کشاورزی، تولید غذا و سایر فعالیت‌های اقتصادی و زندگی دارد. معمولاً امکان تبدیل کشورهایی که در منطقه معتدل واقع شده‌اند، به قدرت‌های سیاسی منطقه‌ای یا جهانی، بیشتر است. (جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۵۰)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۹۱- گزینه «۴»

(سمیرا قلیلی)

با ظهور اسلام، عقاید و ارزش‌های بنیادی جامعه جاهلی نابود شد و لایه‌های سطحی آن در خدمت اسلام قرار گرفت. به این ترتیب زبان عربی حامل کلام و بیان الهی شد.

عده‌ای از اندیشمندان اجتماعی معتقدند جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند (در عرض یکدیگر، قرار دارند). هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است و تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد، از نوع تفاوت میان جهان‌های اجتماعی مختلف نیست؛ بلکه از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۴، ۳۵ و ۳۶)

۱۹۲- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاپیک)

تشریح عبارت نادرست:

آرام مطالعه کردن در کتابخانه نشان‌دهنده تحقق یک هنجار است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۶، ۱۱ و ۱۲)

۱۹۳- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

فرهنگ از طریق تعلیم و تربیت به نسل‌های دیگر منتقل می‌شود و به صورت ارثی انتقال نمی‌یابد.

لایه‌های سطحی به راحتی تغییر و تحول می‌یابد و تأثیرات محدودتری دارند و پدیده‌های تکوینی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۷، ۲۰، ۲۱ و ۲۷)

۱۹۴- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

داوری درباره پدیده‌های فراتجربی به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود ← زوال معنا و زوال عقلانیت ذاتی

اسارت در نظام اجتماعی برنامه‌ریزی شده ← قفس آهنین و بر

رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه ← گسترش عقلانیت ابزاری

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۹۵- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

پدیده‌ای در یک جهان اجتماعی آرمانی و در زمان دیگری لباس واقعیت می‌پوشد؛ مانند استقلال سیاسی یا امنیت.

در یک جهان اجتماعی نیز، پدیده‌ای در زمانی، آرمان محسوب می‌شود و در زمان دیگری لباس واقعیت می‌پوشد. حدود قلمرو واقعی و آرمانی هر جهان اجتماعی دستخوش تغییر می‌شود و از جامعه‌ای به جامعه دیگر نیز متفاوت است. اما حق و باطل در مکان‌ها و زمان‌های مختلف، جابه‌جا و دچار تغییر نمی‌شوند و مستقل از پذیرش یا عدم پذیرش جهان‌های اجتماعی‌اند.

جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها و اعمال خود را نیز براساس این عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند.

برای جهان‌های اجتماعی، امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد؛ همان‌گونه که امکان خروج از باطل و قبول حق وجود دارد. جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخند، اما حق و باطل بر مدار بینش و گرایش آن‌ها، دچار تغییر نمی‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۵ تا ۵۳)

۱۹۶- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

برخی افراد به طور کامل، جامعه‌پذیر نمی‌شوند. در آن صورت، جامعه برای استمرار و تداوم خود، شروع به کنترل اجتماعی می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۱)

۱۹۷- گزینه «۲»

(پارسا بیبی)

جهانی که حول ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی شکل می‌گیرد، تحرک اجتماعی را در محدوده همان ارزش‌ها به رسمیت می‌شناسد. بنابراین در یک جهان دینی و معنوی، هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

شخصی شغل خود را تغییر می‌دهد، در صورتی که شغل جدید، موقعیت اجتماعی او را تغییر ندهد، تحرک اجتماعی افقی دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۸)



۱۹۸- گزینه «۴»

(ممدابراهیم سلیمانی)

کاستی و خلاء معنوی، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی دربارهٔ بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند و آن‌ها را برای عبور از مرزهای فرهنگی آن تشویق می‌کند.

تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند.

هویت فرهنگی جهان اجتماعی هنگامی محقق می‌شود که در میان مردم، عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۱، ۸۳ و ۸۵)

۱۹۹- گزینه «۱»

(ممدابراهیم سلیمانی)

کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزلهٔ محدود شدن گسترهٔ آن است که می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد.

هرگاه اعضای جهان اجتماعی، حاملان و عاملان معانی حق نباشند، جامعهٔ فاسق شکل می‌گیرد که مغایر با هدف اسلام است.

به آگاهی‌ها و معانی مشترکی که جهان اجتماعی بر اساس آن ساخته می‌شود، فرهنگ می‌گویند. (پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۲۰۰- گزینه «۴»

(ممدابراهیم سلیمانی)

تشریح عبارت نادرست:

اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار ازخودبیگانگی حقیقی یا فطری می‌شود. (پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۱)

۲۰۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

توجه به اراده و آگاهی دیگران، علت تبدیل کنش فردی به اجتماعی است. انسان‌ها، پدیده‌های اجتماعی را با کنش اجتماعی خود پدید می‌آورند.

با توجه به نوع مخاطب کنش، آداب و قواعد آن متفاوت می‌شود.

(پایامه‌شناسی (۱)، پیمان اجتماعی، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۰۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

نگاه طولی ← نگاه تک‌خطی ← عبارت سوم

نگاه عرضی ← عبارت اول و دوم

(پایامه‌شناسی (۱)، پیمان اجتماعی، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۲۰۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

اقدام ملت فرانسه برای انقلاب نشان‌دهندهٔ این است که انسان کنشگری فعال است و موجودی منفعل نیست.

نظام سلطنتی فرانسه حکایت از جهانی دارد که توسط گذشتگان پدید آمده است.

تغییر نظام سلطنتی بیانگر حرکت به‌سوی جهانی جدید است.

ایده‌های عصر روشنگری بیانگر گسترش معرفت، آگاهی و ارادهٔ نوین است. (پایامه‌شناسی (۱)، پیمان اجتماعی، صفحه‌های ۳۲، ۳۳ و ۳۰)

۲۰۴- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

تحمل دیگران، از جمله عقاید و ارزش‌های حق است و حق و باطل بودن هر بخش از فرهنگ، از طریق علم متناسب با همان بخش شناخته می‌شود.

(پایامه‌شناسی (۱)، پیمان اجتماعی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۲۰۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

عبارت اول: ب / عبارت دوم: ج / عبارت سوم: الف / عبارت چهارم: د

(پایامه‌شناسی (۱)، پیمان اجتماعی، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۳)

۲۰۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

زمانی که یک فرزند از پنج فرزند یک خانوادهٔ کارمند پزشک شود، تحرک اجتماعی صعودی درون‌نسلی است. نوآوری در یکی از عرصه‌های اجتماعی جهان اجتماعی واحد، از علل درونی تعارضات فرهنگی است.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶، ۷۷ و ۷۹)

۲۰۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

مادامی که هویت جمعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه شکل می‌گیرد، تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است و مورد تشویق و تأیید جامعه قرار می‌گیرد.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۸ و ۸۳)

۲۰۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

هویت فرهنگی جهان اجتماعی هنگامی محقق می‌شود که میان مردم، عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید.

هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد.

هرگاه عقاید و ارزش‌ها، اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۲۰۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

خودباختگی فرهنگی یک آسیب عمیق فرهنگی است که مانع تعامل و دادوستد فرهنگی می‌شود. جهان اجتماعی خودباخته به‌دلیل این‌که ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد و به روش تقلیدی عمل می‌کند، نه امکان تداوم و بسط فرهنگ گذشتهٔ خود را دارد و نه توان عبور و گذر از آن را و نه می‌تواند به جهان اجتماعی دیگری که در مقابل او قرار گرفته و مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق شود.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحهٔ ۸۹)

۲۱۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

فرهنگ‌های مشرکانهٔ اساطیری و فرهنگ‌های سکولار و دنیوی، آدمی را نه‌تنها از حقیقت جهان بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌گردانند.

جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی، تحولاتی هویتی پیدا کرد.

فرهنگ اسلامی در طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آنچه در حملهٔ مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۹، ۹۲ و ۹۵)

منطق

۲۱۱- گزینه «۳»

با به کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: منطق قواعدی را بررسی می‌کند که ذهن انسان به طور طبیعی رعایت می‌کند و برای به کارگیری آن‌ها لزوماً نباید منطق دانست.

گزینه «۲»: ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد و منطق می‌تواند با آگاه ساختن ما به آن خطاها از تعدادشان بکاهد.

گزینه «۴»: منطق همچون سیستم‌های کنترلی یک خودرو است که میزان بنزین، سرعت، حرکت و گرمای موتور را به ما نشان می‌دهند و در مقابل مشکلات به ما هشدار می‌دهند؛ اما باعث حرکت خودرو نمی‌شوند.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۳ و ۵)

۲۱۲- گزینه «۴»

تصدیق یک جمله خبری تام (کامل) با قابلیت صدق و کذب است. جملات انشایی (امری، پرسشی و تعجبی) و جملات ناتمام تصدیق محسوب نمی‌شوند.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه ۷)

۲۱۳- گزینه «۴»

در گزینه «۴» خانه دلالت مطابقی دارد و منظور خود خانه است. در گزینه‌های دیگر دلالت‌ها تضمینی (به معنای اعضای خانه، دیوارهای خانه و فضای داخل خانه) هستند.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۱۴- گزینه «۲»

عدم رعایت دقیق علائم سجاوندی و حرکات کلمات، باعث پدید آمدن «مغالطه شیوه نگارشی کلمات» می‌شود. این خطا می‌تواند به جز علائم سجاوندی و حرکات، ناشی از دیکته کلمات نیز باشد.

این مغالطه در نوشتار و صورت مکتوب کلام رخ می‌دهد، نه در صورت گفتاری.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۶)

۲۱۵- گزینه «۳»

مفاهیم کلی می‌توانند در خارج مصادیق بی‌شمار یا یک مصداق داشته و یا هیچ مصداقی نداشته باشند. اما در ذهن می‌توان برای آن‌ها مصادیق بی‌شمار فرض کرد. مفهومی که حتی در ذهن نتوان بیش از یک مورد در ازای آن تصور کرد، جزئی است.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۱۶- گزینه «۳»

در صورتی که «ب» زیرمجموعه «الف» باشد و بین آن‌ها عموم و خصوص مطلق برقرار باشد، می‌توان گفت «هر ب الف است» اما نمی‌توان گفت «هر الف ب است».

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۱۷- گزینه «۱»

در تعریف از طریق ذکر مصادیق، به ذکر نمونه‌ها یا تصاویری از مصادیق مفهوم مورد نظر می‌پردازیم. تنها خداوند است که نمی‌توان مصداق یا تصویری از او برای مخاطب ارائه کرد.

توجه: هرچند تعدادی از مفاهیم مذکور در خارج مصداق و نمونه ندارند، ولی می‌توان تصویری از آن‌ها در ذهن آورد.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۲۱۸- گزینه «۴»

(نیمه پواهری) در صورتی که رابطه عموم و خصوص من وجه برقرار باشد، یعنی تعریف ما تنها بخشی از مفاهیم مورد نظر را پوشش می‌دهد، نه همه آن‌ها را (جامع نیست) و بخشی از مصادیق بی‌ارتباط را نیز دربرمی‌گیرد (مانع نیست).

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۵)

۲۱۹- گزینه «۳»

(نیمه پواهری) اینکه در مقابل یک عبارت کلی «هر الف ب است» با این دلیل مقابله کنیم که «بعضی الف ب نیست» نوعی از مواجهه با استدلال تمثیلی به روش توجه به وجوه اختلاف است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۴)

۲۲۰- گزینه «۲»

(نیمه پواهری) قضایای حملی با توجه به جزئی یا کلی بودن موضوع قضیه به قضایای شخصی و محصوره تقسیم می‌شوند.

سالبه یا موجه بودن قضیه به نسبت یا کیف قضیه ربط دارد، کلی و جزئی بودن قضیه به سور یا کم آن ارتباط دارد. مشروط یا نامشروط بودن به یک معنا تقسیم‌بندی قضایای حملی نیست بلکه مربوط به تقسیم‌بندی قضیه به حملی و شرطی است. البته ممکن است منظور مشروط یا نامشروط بودن تحقق حکم قضیه حملی مورد نظر باشد که در این حالت هم به محتوای قضیه مربوط است (مثلاً قضیه هوا بارانی است، تحقق بارانی بودن هوا به وجود بسیاری از عوامل بیرونی و محیطی بستگی دارد).

(منطق، قضیه حملی، صفحه ۵۸)

فلسفه یازدهم

۲۲۱- گزینه «۱»

(نیمه پواهری) مراحل اندیشه‌ورزی و تفکر در انسان به صورت زیر است: روبه‌رو شدن با مسئله - طرح سؤال - تفکر در اندوخته‌ها - رسیدن به پاسخ

(فلسفه (۱)، پیستی فلسفه، صفحه ۴)

۲۲۲- گزینه «۱»

(نیمه پواهری) فیلسوفیا به معنی دوستداری دانایی است.

(فلسفه (۱)، پیستی فلسفه، صفحه ۷)

۲۲۳- گزینه «۱»

(نیمه پواهری) سخن از هستی و شناخت به بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه بازمی‌گردد، ولی مورد گزینه «۱» به فلسفه اخلاق از شاخه‌های فلسفه می‌پردازد.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۲۴- گزینه «۱»

(نیمه پواهری) اگر کسی در وجودشناسی پذیرفته باشد که «وجود بر دو قسم مادی و مجرد از ماده است» چنین کسی در انسان‌شناسی فلسفی خود می‌تواند بگوید که انسان نیز دارای دو بُعد مادی و مجرد است. حال، کسانی که معتقد باشند انسان دارای این دو بُعد است، در علم روان‌شناسی به بُعد مجرد او هم می‌پردازند و جایگاه آن را در رفتار و تربیت نشان می‌دهند.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۴)



۲۲۵- گزینه «۳»

(نیما بواهری)

هر یک از ما باورهایی درباره جهان، انسان، مرگ، عدالت، زیبایی و نظایر آن داریم که گاه با باورهای دیگران یکسان است و گاهی هم متفاوت و مختلف. ما با همین باورها زندگی می‌کنیم و براساس آن‌ها تصمیم می‌گیریم و عمل می‌نماییم.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه ۳۳)

۲۲۶- گزینه «۳»

(نیما بواهری)

فیلسوف واقعی هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایه خیالات، تبلیغات و تعصب بنا نمی‌کند. او درباره استدلال‌ها می‌اندیشد و اگر به درستی‌شان پی ببرد، آن‌ها را می‌پذیرد.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه ۳۴)

۲۲۷- گزینه «۳»

(نیما بواهری)

در تفکر در عبارت صفحه ۳۰ کتاب درسی از لائوتسه نقل شده است: «بی‌حد و بی‌تمام، پابرجاست بی‌صدا و بی‌جسم، تنها ایستاده است و تغییر را نمی‌شناسد... من نام او را نمی‌دانم برای نامیدن است که او را تائو می‌نامم. با زحمت سعی دارم از چگونگی او خبر بدهم، او را بزرگ می‌خوانم.»

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰)

۲۲۸- گزینه «۳»

(نیما بواهری)

هراکلیتوس می‌گفت: «همه چیز در حرکت و سیلان است». هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد. دگرگونی، قانون زندگی و قانون کائنات است، بر همه چیز فرمان می‌راند و نمی‌توان از آن گریخت.

پارمنیدس برخلاف هراکلیتوس، می‌گفت که هستی، یک امر واحد ثابت است و حرکت و شدن ندارد. او می‌گفت در جهان واقع، نیستی راه ندارد و نمی‌توان گفت «نیستی هست» زیرا این جمله تناقض‌آمیز است. ما با یک واقعیت بدون تغییر و جاودان و فناپذیر روبه‌رو هستیم.

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۲)

۲۲۹- گزینه «۲»

(نیما بواهری)

سقراط هیچ کتابی ننوشت، اما سراسر حیاتش را با فلسفه سپری کرد (نه اینکه نوشته باشد اما از بین رفته باشد).

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۲۳۰- گزینه «۴»

(نیما بواهری)

راز این پیام این است که آدمی باید نسبت به نادانی خود آگاه باشد، نه اینکه نادانی از دانایی بهتر است و انسان هیچ‌گاه چیزی نمی‌داند!

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۴۰)

روان‌شناسی

۲۳۱- گزینه «۳»

(فرهاد علی‌نژاد)

در عبارات «ج» و «د»، مفاهیم مورد نظر به نحوی تعریف شده‌اند که نتیجه سنجش هر مفهوم یک عدد خواهد بود؛ بنابراین افراد مختلف با استفاده از این دو تعریف به برداشتی یکسان خواهند رسید و می‌توان این تعاریف را عملیاتی دانست.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۸)

۲۳۲- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد. روابط اجتماعی نوجوان، در مقایسه با دوران کودکی و بروز احساس خودمختاری و استقلال نسبت به والدین، با مسائل اخلاقی و ارزشی نیز بیشتر درگیر می‌شود و زمینه‌های رشد ارزش‌های اخلاقی در وی افزایش می‌یابد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۶۱)

۲۳۳- گزینه «۲»

(محمدابراهیم مازنی)

این صدا، جهت آماده‌سازی افراد برای شنیدن یک خبر است. از این جهت یادآور پدیده آماده‌سازی است. آماده‌سازی، زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت‌تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد.

(روان‌شناسی، احساس، توهه، ادراک، صفحه ۷۵)

۲۳۴- گزینه «۴»

(محمدابراهیم مازنی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کودکی - نوجوانی

گزینه «۲»: کودکی - نوجوانی

گزینه «۳»: نوجوانی - کودکی

گزینه «۴»: نوجوانی - نوجوانی

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۸، ۵۱، ۵۵، ۵۶ و ۵۹)

۲۳۵- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

حداکثر و حداقل لغت قابل یادآوری 7 ± 2 لغت است. یعنی ۵ تا ۹ لغت را می‌توان به یاد آورد. این حالت را فراخنای ارقام گویند که مربوط به حافظه کوتاه‌مدت است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۶)

۲۳۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

فرضیه، جمله‌ای خبری است که به‌صورت خردمندانه‌ای در پاسخ به سؤالات طرح می‌شود. خردمندانه بودن محتوای یک جمله خبری به این معناست که نه بر اساس شانس و تصادف، بلکه مبتنی بر دانش و تجربه باشد.

با توجه به این‌که می‌دانیم ساختار ظاهری برخی نظریه‌ها در زمان ارائه، قابل بررسی تجربی نیست، پس می‌توان فرضیه گزینه «۴» را خردمندانه دانست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عوامل دیگری مثل قدرت اراده، تربیت خانوادگی و ... نیز بر موقعیت اجتماعی افراد تأثیرگذار است.

گزینه «۲»: فرضیه باید جمله‌ای خبری باشد؛ جملات پرسشی نمی‌توانند فرضیه باشند.

گزینه «۳»: استرس یکی از مهم‌ترین عوامل بروز حمله قلبی است و این مورد با تجربه ما ناسازگار است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۲۳۷- گزینه «۱»

(پریسا ایزدی‌فالق آبادی)

- منظور از توصیف، بیان دقیق و روشن مفهوم مورد نظر است و به چپستی یک پدیده مربوط می‌شود؛ مثل توصیف چپستی پرخاشگری.

- واژه تبیین به بیان چرایی پدیده اشاره دارد؛ مانند بررسی چرایی تمایل نداشتن به کمک کردن در موقعیت‌های اضطراری.

- موفقیت در رسیدن به پیش‌بینی و کنترل به چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه بستگی دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)



۲۳۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

جنبه هیجانی (ابراز خشم) ← عصبانی شدن و نشان دادن واکنش جنبه اجتماعی (روابط با همسالان) ← داشتن روابط عمومی بالا و تعدد دوستان جنبه شناختی (حل مسائل) ← تسلط به خود و یافتن راه حل اقلانه
(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۷)

۲۳۹- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

به توانایی فرد برای یافتن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی گوش‌به‌زنگی می‌گویند. مهم‌ترین عامل کاهش عملکرد گوش‌به‌زنگی، خستگی است.
(روان‌شناسی، اساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۶ و ۷۸)

۲۴۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

موارد نادرست:

الف) برعکس این پدیده هم رخ می‌دهد و آن هنگامی است که چیزی را ادراک می‌کنیم که وجود خارجی ندارد.

ب) خطاهای ادراکی در مورد تمام افراد اتفاق می‌افتند و به سیستم ادراکی ما برمی‌گردند، اما هذیان و توهم به خاطر بیماری اتفاق می‌افتد و همه انسان‌ها آن‌ها را تجربه نمی‌کنند.

(روان‌شناسی، اساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۳، ۷۷، ۸۱ و ۸۲)

۲۴۱- گزینه «۱»

(معمد ابراهیم مازنی)

پیش‌بینی علت آلودگی هوا، امر دشواری نیست. در حالی که پیش‌بینی انگیزه تحصیل، به مراتب دشوارتر است؛ چون تحت‌تأثیر عوامل متعددی است که به راحتی نمی‌توان آن‌ها را تبیین کرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۵)

۲۴۲- گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

طبق سنت اسلام، استفاده از حس تقلید کودک (همان الگوبرداری) به عنوان روشی در تربیت، برای هفت سال اول زندگی کودک مناسب است. دوره کودکی دوم از هفت‌سالگی تا ۱۲ سالگی را پوشش می‌دهد و بنابراین شیوه الگوبرداری شاید در این دوره خیلی مناسب نباشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۴، ۴۷، ۴۹ و ۵۷)

۲۴۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

حافظه حسی و بلندمدت از جهت ظرفیت، حافظه حسی و کاری از جهت نوع رمزگردانی و حافظه کاری و بلندمدت از جهت زمان بازیابی، عملکرد تقریباً مشابهی دارند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۲۴۴- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاییک)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی عبارت است از: علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی. به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جانداران، رفتار می‌گویند (مطالعه رفتار محدود به رفتار انسان‌ها نمی‌شود).

گزینه «۲»: به فرایندهایی همچون توجه، ادراک و حافظه، شناخت پایه می‌گویند.

گزینه «۴»: فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه را تفکر می‌گویند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۰، ۲۱ و ۲۲)

۲۴۵- گزینه «۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

کلمه «پارسی‌کولا» شبیه به دو برند از معروفترین برندهای نوشابه است: «پپسی» و «کوکاکولا». پدیده آماده‌سازی زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت‌تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرکی شبیه آن قرار گیرد. در اینجا، آشنایی افراد با نام‌های تجاری پپسی و کوکاکولا، ممکن است باعث شود آن‌ها بیشتر تمایل داشته باشند نوشابه‌های «پارسی‌کولا» را خریداری کنند.

(روان‌شناسی، اساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۲۴۶- گزینه «۲»

(معمد ابراهیم مازنی)

تشریح عبارات نادرست:

گزینه «۱»: یادگیری عمیق ← کاهش اثر تداخل مطالب

گزینه «۳»: یادگیری با استراحت ← کنترل اثر تداخل مطالب

گزینه «۴»: بازگویی و تمرین ← علت انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به بلندمدت

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۲، ۹۶، ۹۷ و ۱۰۶)

۲۴۷- گزینه «۲»

(نصیبه کلانتری)

آزمون‌ها باید دقیقاً چیزی را اندازه‌گیری کنند که برای آن ساخته شده‌اند و استفاده از آزمون‌ها، چگونگی اجرا و تفسیر آن‌ها باید به همراه سایر روش‌ها باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۹)

۲۴۸- گزینه «۲»

(پریسا ایزدی فائق آبادی)

عوامل محیطی در بیرون از فرد وجود دارد و بر نحوه بروز تغییرات در جنبه‌ها و در مراحل مختلف رشد تأثیرگذار است. بسیاری از توانمندی‌های جسمانی و شناختی به موازات افزایش سن در کودکان از طرق مختلف به یادگیری نیاز دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۲)

۲۴۹- گزینه «۴»

(فرهاد علی‌نژاد)

اصطلاح «فراخانی ارقام» بیانگر حداکثر مواد اطلاعاتی قابل ذخیره در حافظه کوتاه‌مدت است که ۵ تا ۹ ماده اطلاعاتی را در بر می‌گیرد.

حافظه معنایی، شامل شبکه‌ای از مفاهیم است که دربرگیرنده دانش پایه‌ای ما از معنی کلمات، دسته‌بندی‌ها، حقایق، گزاره‌ها و شبیه آن است. معنی کلمات در این حافظه به صورت شبکه‌ای سلسله‌مراتبی مطابق تصویر صورت سؤال ذخیره می‌شود.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۸)

۲۵۰- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاییک)

برای بازیابی اطلاعات از حافظه، نشانه‌های درونی، کارآمدتر از نشانه‌های بیرونی است. مریا و توت‌فرنگی چون هر دو نشانه بیرونی و درونی را دارا هستند، یادآوری این دو بسیار آسان‌تر است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)